

Al.Florin ȚENE

AUTORITATEA ADEVĂRULUI - ADEVĂRUL AUTORITĂȚII

Interviuri

**SEMĂNĂTORUL - Editura online
Septembrie 2011**

Al. Florin Țene: „Când valorile pentru care luptă un ziarist se cristalizează într-o adevărată lume istorică, atunci acel ziarist s-a integrat în menirea sa”.

- Domnule Al. Florin Țene, sunteți jurnalist profesionist, acreditat internațional (la Bruxelles), deci aș putea să mă adresez în formula „Stimate coleg”, făcând, la rândul meu, parte din Clubul presei transatlantice. Cineva, cu simțul umorului, v-a „contabilizat” articolele de presă, reieșind un număr de..., dacă nu mă înșel, 5.799. Fiind din branșă, personal cred că sunt mult mai multe, sufocându-ne, nu rareori, avalanșa problemelor cu care ne confruntăm zilnic. Iar, în ani, „opera” crește vertiginos. Cum e să fii gazetar la Cluj/Napoca, oraș care, ca și Târgu-Mureșul, are probleme de excepțională diversitate, inclusiv în privința relațiilor interetnice?

- Da, sunt mult mai multe articole. Probabil că cel care le-a numărat, a „contabilizat” doar pe cele care abordau probleme artistice, acțiuni culturale, cronici, critică literară, eseuri, etc. Cu cât comunitatea este mai mare, și problemele pe care le abordează un jurnalist sunt mai multe. Când valorile pentru care luptă un ziarist se cristalizează într-o adevărată lume istorică, atunci acel ziarist s-a integrat în menirea sa. Interesele care nu servesc un sens ce interesează societatea în care trăiește jurnalistul sunt pete în menirea acestuia. Parafrazându-l pe Cioran, pot spune că tensiunea în istorie, vizavi de relațiile interetnice, a fost totdeauna fructul spiritului, și nu al faptei. Neînțelegerile acumulate de-a lungul istoriei nu-și au scuză în fața viitorului, fiindcă istoria iartă prea mult vremurile. Spre deosebire de fiul meu, doctor Ionuț Țene, istoric de formație, eu sunt o fire împăciuitoare și spun că e loc pentru toată lumea. Lucian Blaga aborda altfel această temă: „Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși!». Ciudat: în această poruncă a moralei altruiste, egoismul este propus ca exemplu de urmat”. Lupta cu condeiul - arma ziaristului - reușește mai ales acelor care iubesc mai mult lupta decât succesul. În fiecare epocă, evenimentele își au propriul lor ritm. Ziaristul care nu-l sesizează, fie că întârzie, fie că se grăbește, se aseamănă cu muzicantul care cântă într-o orchestră fără să urmărească ritmul general. Ritmul evenimentelor este, de obicei, mult mai lent decât cred cei înclinați spre acțiune. Lipsa de grabă în oglindirea momentului comportă un pericol: să treacă viața fără să acționezi, fără să spui adevărul. Însă adevăratul ziarist de acțiune trebuie să accepte și acest pericol, pe lângă multe altele.

- Sunteți scriitor, ați debutat cu poezie din fragedă tinerețe (la 18 ani!), ați scris dramă istorică și romane, sunteți critic literar, aveți o familie în care toată lumea scrie – soția și cei doi fii - și, culmea!, se manifestă ca atare, fie între coperți de carte, fie pe ecran,

și nu de colo... Cum vă simțiți sub presiunea permanentă a meseriei? Uneori e greu să nu te poți dezlipi de cerneala tipografică nici măcar la desert...

- Îmi aduc aminte că prima tipografie pe care am vizitat-o a fost cea din cartierul Găvana, din Pitești, pe la vârsta de 16 ani. Atunci am descoperit mirosul de cerneală tipografică, care mi-a plăcut. A fost ca un vaccin ce m-a făcut dependent de acest iz aducător de lumină. Lumina tiparului. De atunci am început să scriu la ziarul regional „Secera și Ciocanul”. Iar când am înființat cenaclul literar din cadrul Casei de Cultură din Drăgășani, eram în clasa a X-a la Liceul Teoretic din localitate. Am publicat lunar cronica cenaclului, pe care-l frecventau Virgil Mazilescu, Dumitru Velea, Nicolae Cochinescu, viitorul procuror de la Curtea Supremă, Ion C. Vasile, tatăl viitorului premier Radu Vasile, prof. Emil Istocescu care a preluat conducerea cenaclului până în zilele noastre, și mulți, mulți alții.

Am, dorit să „botez” cenaclul cu numele lui Gib I. Mihăescu, căruia îi citisem romanele împrumutate de la fiica acestuia, Ionica, dar Comitetul Raional de Partid mi-a interzis să-i spun astfel. Abia după 1966 am reușit să-l denumesc cu numele autorului „Rusoaiței”. Mai târziu, la Baia Mare, pe când eram student, am înființat, împreună cu regretatul poet Vasile Ghenceanu și cu pictorul Mihai Oros, cenaclul „Nord”.

Din perioada aceea mirosul de cerneală tipografică m-a urmărit. În acest context, am încercat să fiu obiectiv cu realitățile vremurilor și din cauza aceasta am avut și de suferit. Dacă ar exista numai ziariști și obiective individuale, ziaristica n-ar mai funcționa ca disciplină aparte. S-ar confunda cu morala. Din moment ce există însă grupuri de oameni și obiective de grup de-o valoare absolută, atunci ia naștere sistemul specific de norme al ziaristicii, care este independent și adeseori opus aceluia al eticii. În lumea jurnalistului, fiecare acțiune a acestuia trebuie să aibă loc la timpul său. Scrisul jurnalistului este întotdeauna o luptă. Iar în luptă cad mulți combatanți, înainte de-a răsună trâmbițele victoriei. Jurnalistul trebuie să accepte riscul de-a fi ucis, uneori și la propriu, în toiul luptei. Lupta sa constă să fie prezent în mijlocul conflictelor, chiar dacă sunt numai de idei. Timpul ucide. Deci, trebuie să acceptăm și moartea adusă de timp.

Fiind în București, la vârsta de 18 ani, la o școală de tehnoredactori am avut ocazia să-i cunosc acasă la ei pe Mihai Beniuc (locuia pe str. Grădina Bordei) și pe Zaharia Stancu - cărora le-am luat interviuri pentru „Informația Bucureștilui”, pe Nina Cassian, pe Miron Radu Paraschivescu, cu care făceam schimburi de replici privind configurația nasurilor noastre, în față cu o vișinată la „Cireșica”. Toate aceste m-au făcut să înțeleg că infinitul e mai puțin mincinos decât finitul.

- Sunteți oltean, asta chiar e prea de tot, născut și în patria vinului – la Drăgășani -, ați făcut școală la Baia Mare și locuiți la Cluj. Cum v-ați acomodat în Heidelbergul Ardelului? Cum se adapează „iuțeala” Dvs. oltenească spiritului molcom al lumii în care trăiți acum?

- Pentru mine a fost mai ușor, pe motiv că, din prima zi, am intrat „vitejește” în mijlocul cercurilor închise și conservatoare ale intelectualității clujene. Majoritatea fiind ardeleni. Pentru soție a fost mai greu, dar și ea, până la urmă, a reușit să lucreze la revista TRIBUNA. Din primele zile m-am prezentat la revista TRIBUNA, era redactor-șef D.R. Popescu, și am predat poezii. Pe care le-a publicat. De fapt, eram cunoscut în

redacție de către Domițian Cesereanu, Negoită Irimie și C.Zărnescu, fiindcă debutasem în acest săptămânal de cultură în anul 1958, înaintea lui Ioan Alexandru și Nichita Stănescu. Apoi, prin Aurel Rău, am publicat la STEAUA. Referitor la spiritul molcom al ardeleanului, pot spune că acesta m-a ajutat să am o clipă de respirație în drumul meu spre țelul urmărit. Această clipă de respirație m-a făcut să am timp în căutarea unor forme noi în artă, care consideram că sunt demne de orice efort și apreciere. Însă, mi-am dat seama, că nu trebuie confundată valoarea căutării, lupta pentru a da naștere unei noi forme, cu valoarea estetică a rezultatului căutărilor. Datorită pasiunii pe care o avem în căutarea noului, n-am uitat că scopul artei nu este noul, ci frumosul. Această uitare se întâmplă, din păcate, adeseori, în vremurile noastre. În acest context am observat, după 1989, o întoarcere, pe jumătate, a poeziei și prozei spre clasicismul modern, după rățâcirea pe care au avut-o în perioada pseudo postmodernismului, care nu spunea nimic, doar stâlcind limba română. Această „întoarcere“ a dat semnalul apariției unui nou curent, pe care l-am denumit globmodern. Despre apariția acestui curent am scris prin anul 2000 în publicațiile „Oglinda literară “și în „Curierul Primăriei “ din Cluj, unde lucram.

- Aveți Diploma de jurnalist internațional, oferită de Comisia Europeană în 1996, Marele Premiu de Poezie la Uzdin, Serbia, în 2000, Premiul de Poezie al revistei „Poesis” - Festivalul Blaga, Sebes, 2000... Lista poate continua. În consecință, înclin să cred că aveți prieteni buni și puțini, și... destui inamici... C-așa-i românul! Mă înșel?

-Am prieteni de-o viață cu toate că distanțele ne despart. Cum ar fi Dumitru Velea, Mugurel Isărescu, Nicolea Cochinescu, prof. Emil Istocescu (biograful lui Gib I. Mihăescu), singurul care îmi mai comunică evenimentele din orașul natal și facem scvhimb de cărți și informații. Aici la Cluj-Napoca, mi-am făcut destui amici, iar pe dușmani nu-i bag în seamă.Unii și-au cerut iertare că au greșit față de mine și familia mea, cum a fost colonelul de securitate Velea, care ne-a anchetat pentru motivul că am trimis o scrisoare lui Adrian Păunescu în care îl criticam pe Ceaușescu că înfometează poporul roman. În urma acestei scrisori, soția a fost dată afară din serviciu. Dar a nimerit mai bine după aceea. Vorba românului...„tot răul spre bine”. La fel fostul președinte al filialei Cluj a US, care îmi era amic, și-a cerut iertare pentru că m-a exclus, dându-și seama că a greșit înscenându-mi un plagiat. Acum mi-a rămas a-mic. Când, de fapt, eu respectasem canoanele intertextualității, metodă folosită de opzeciști. Dar motivul era cu totul altul. Deranjasem pe foștii securiști și colaboratori ai odioasei instituții din Uniunea Scriitorilor. S-au confirmat mai târziu cele spuse de mine. Acest lucru l-am spus cu altă ocazie. Despre toate acestea s-a scris, într-o carte despre mine, autor fiind scriitorul hunedorean Petre Birău, intitulată „Al.Florin Țene sau literatura ca mod de viață”. După trecerea anilor îmi dau seama că proverbul „În orice rău e și un bine” se adeverește în lumea realităților de azi. Altfel nu mai înființam Liga Scriitorilor, cu scopul de a democratiza lumea scriitoricească, așa cum se află în toată Europa. Și cum am văzut și în Belgia, unde am avut o bursă din partea UE. Numai la noi a mai rămas acest „partid unic” - U.S.R. -, precum Partidul Comunist Român, de tristă amintire.

- Sunteți președintele Ligii Scriitorilor Români, deci nu mă mai pot adresa cu... formula „Stimate coleg!”, ci cu acea de „Stimate maestre!”. Cred că așa se cuvine unei persoane care a înființat o puternică „replică” a Uniunii Scriitorilor din România, acaparată pe criterii pe care prefer să nu le abordez aici. Există 31 de filiale în țară și în străinătate. Povestiți-mi ceva despre Ligă și despre rezultatele ei...

-Să scriu despre activitatea Ligii în țară și străinătate mi-ar trebui zeci de pagini. Chiar mai mult decât prefața pe care am scris-o la volumul I al Dicționarului Ligii Scriitorilor, pe care l-am lansat de curând. Liga Scriitorilor Români s-a înființat în 2006, la inițiativa a zece scriitori clujeni, la propunerea mea, căpătând statut juridic în 8 septembrie 2006. De-alungul anilor am înființat 30 de filiale, inclusiv în București. Fiecare filială are câte un cenaclu literar, care organizează interesante acțiuni cu cartea, medalioane literar-muzicale, lansări de cărți, festivaluri. O parte dintre acestea editează 12 reviste, din care 9 pe hârtie. Am organizat anul acesta, în Elveția, Festivalul Arte Umane, unde au participat scriitori, membrii Ligii și ai USR, pictori și muzicieni. S-au dat concerte cu concursul orchestrelor din Elveția. S-a proiectat un videoclip pe versuri de Titina Nica Țene. La Geoagiu, am organizat Festivalul Interjudețean de Poezie „Ion Budai Deleanu”. La Domnești, împreună cu o fundație de acolo, cu revista „Pietrele Doamnei” și Filiala Argeș, avându-i ca inițiatori pe scriitorii Gigi Baciuc și Ion Hiru, organizăm, anual, un concurs de poezie, proză scurtă, epigrame și pictură. Am editat primul volum al Dicționarului membrilor Ligii, format A4, având 444 de pagini, în care am cuprins 200 de membri. Acum lucrăm la volumul 2, care va apare până în noiembrie. Fiul meu, Ionuț Țene, este proprietarul cotidianului „Napoca News”, care publică toate evenimentele organizate de Ligă. El fiind membru fondator al acestei organizații scriitoricești, alături de soția mea, poeta Titina Nica Țene. Unele filiale au editat antologii, e vorba de cele din Timișoara, Vrancea, Pitești etc., pe lângă anuare și revistele literare cu apariție trimestrială. De curând avem și o editură în cadrul Filialei din Timișoara, condusă de prof.Doina Drăgan. În cadrul filialei clujene a Ligii Scriitorilor, am înființat două cenacluri: unul funcționează de mai mulți ani și se numește „Vasile Sav”, al cărui președinte sunt eu, iar al doilea se numește „Artur Silvestri” și este condus de profesoara Antonia Bodea. Prin înființarea Ligii Scriitorilor Români, am urmărit să promovez scriitorii din România profundă și tainică, cei care, în tăcere, lucrează fără să iasă în față pe primele pagini ale publicațiilor, sau pe ecranele televizoarelor. Am urmărit să existe între noi o armonie colegială., dar de competiție, fiindcă, dând din coate, cum mai fac unii scriitori din US, înlăturând un coleg, crezând că vor înainta astfel pe scara valorilor, se înșală. Numai Dumnezeu, timpul și istoria ne vor judeca. Există o mișcare secretă a cărților pe rafturile bibliotecilor. Majoritatea din ele, cu trecerea anilor, trec pe rafturile din spate, acoperite de colbul uitării, chiar dacă autorii lor au dat din coate, lovind colegul pentru a ieși în față. Unii din ei, colaborând cu Securitatea, au schimbat destine, au ruinat familii, beneficiind de avantaje. S-au vândut pe doi arginți. Nicolae Iorga avea o vorbă: „Prostia e ca noroiul; cu cât se zbate cineva mai mult, cu atât se afundă mai adânc”.

- Știu că Filiala din Iași, sub îndrumarea Dvs., are o realizare excepțională: un dicționar enciclopedic ce ajunge acum la al 48-lea volum, semnat de dl Toni Dârțu. Este evident că la Ligă se lucrează. Vă văd și în teren, mereu, împreună cu soția... Ce înseamnă acasă, pentru familia Dvs? Profesia? Pasiunea pentru scris?

- Marea Enciclopedie de la Iași este inițiativa harnicului Constantin Toni Dârțu, însă colaborăm la diferite proiecte comune. Acasă, pentru mine și familia mea, înseamnă spațiul și oamenii locului în care regăsesc căldură și frumusețe sufletească, înțelegere și, ceea ce spunea Cioran, spiritul că omul nu poate crea decât crezându-se centrul istoriei. Iar profesia de scriitor, pentru mine, este copilul durerii, cum scria undeva Constantin Tsatsos. Fiindcă tot ce am mai frumos în mine s-a născut din necazuri și durere. La rădăcina fiecărei cărți publicate, 47 la număr, se găsește o rană. Toate acestea îmi amintesc de rana care a însemnat pentru mine începutul rodniciei. M-am ferit și nu le-am luat în seamă, ba, mai mult, m-am temut, de-alungul vieții, de insultele învăluite în elogii. Iar pasiunea pentru scris am descoperit-o la vârsta de 14 ani și de atunci o mare parte din viața mea activă am consacrat-o acestuia. Fiindcă, de la vârsta aceea, am înțeles că Soarele este făcut să ne lumineze, iar stelele - să ne dea de gândit.

- O întrebare banală, de final? Ce aveți acum pe masa de lucru?

- Întotdeauna am pe masa de scris mai multe proiecte. Acum o lună am publicat romanul «Geamănul din oglindă», care împreună cu «Chipul din oglindă», «Insula viscolului» și «Orbul din muzeul satului», formază o frescă dramatică a societății românești din secolul trecut. Acum am început un al cincilea roman, care va fi o continuare a acestui proiect. Mai lucrez la un volum de eseuri și altul de critică literară. Lucrez, dar un timp însemnat îl dedic problemelor Ligii Scriitorilor. Sunt conștient de ceea ce spunea Monseniorul Vladimir Ghika: „Omul este una dintre fapăturile care se alcătuiesc cel mai încet și care trec cel mai repede.”

- Vă mulțumesc pentru interviu, pentru timpul acordat, și vă urez „să nu vă treceți repede”, pentru a vă alcătui în continuare opera, în ritmul care aduce bucurie!

Mariana Cristescu

INTERVIU CU ALEXANDRU FLORIN ȚENE – PREȘEDINTELE LIGII SCRIITORILOR ROMÂNI

George ROCA: Distinge domn, vă mulțumesc că ați acceptat acest interviu. Știu că sunteți veșnic ocupat și nu aș vrea să vă răpesc timpul, dar totuși aș dori să aflu cât mai multe despre dumneavoastră. De unde vă trageți seva? Cum au fost începuturile?

Al Florin ȚENE: Pe atunci, sub dealurile molcome cu vii ale Drăgășaniului, locul unde am văzut lumina zilei, nu cunoșteam un adevăr pe care l-a spus monseniorul Vladimir Ghika că: „*Omul este una dintre făpturile care se alcătuiesc cel mai încet și care trec cel mai repede!*” Era anul Domnului 1942, luna iunie, 13, când strigătul primului copil al familiei Ion Țene și al Ecaterinei, născută Roșianu, ce atunci se năștea, dădea semnalul începerii unei vieți. Era anul când începea ofensiva lui Montgomery împotriva lui Rommel la El-Alamein, în Egipt. În orașul Drăgășani, mai târziu, s-au simțit bombardamentele americane care ținteau podul de fier de peste Olt. În timpul acela, când sunau sirenele anunțând un nou bombardament, tata și mama cu mine în brațe, punându-mi pălăria lui tata în cap să mă ferească de soare, fugeau pe Dealul Viilor adăpostindu-se sub umbra viței de vie. Era perioada când locuiam cu chirie la o rudă pe strada Leulești, actualmente Kogălniceanu, vis-à-vis de Liceul Agricol. În curtea acestei școli ne jucam până seara târziu când apăreau stelele, iar noi pe uliță scăpăram cu două pietre alte stele mai mici, întrecându-ne care pietre scapără mai bine și mai frumos.

De acest univers m-am despărțit cu greu. În vara lui 1958 ne-am mutat în casa noastră de pe strada Parcului. Construită de părinți, pe credit luat de la bancă. Dar din păcate edificiul nu a avut o viață prea lungă. În 1978, casa a fost demolată de comuniști pentru a extinde perimetrul unei centrale termice care alimenta blocurile din apropiere. Culmea ironiei, această centrală termică în prezent este dezafectată. Locuitorii blocurilor și-au instalat centrale de apartament.

Învățând la școală că orașul nostru a fost castrul roman numit Rusidava (situat pe teritoriul actualului cartier Momotești) și că pe sub coasta de la fântâna Bâțca a trecut Drumul lui Traian spre Sarmisegetusa - Rusidava făcând parte din sistemul roman de apărare numit Limes Alutanus - împreună cu prietenul Ilie Vulpe, istoricul de mai târziu, am început să săpăm în diferite locuri pentru a

descoperii vestigii romane. Dar, spre dezamăgirea noastră, nu am găsit nimic... Totuși acea „arheologie infantilă” ne-a folosit la consolidarea unor cunoștințe temeinice despre istoria neamului.

George ROCA: Vorbiți-mi puțin despre școală românească a acelor timpuri!

Al Florin ȚENE: Clasa întâi am făcut-o la Școala „Frații Nicolaescu”, căreia i se mai spunea „Școala din Piață”. Prima învățătoare, doamna Rădulescu, omorâtă de ruși mai târziu! Apoi, părinții m-au transferat la Școala „Nicolae Bălcescu” unde l-am avut învățător pe domnul Moreanu. În clasa întâi am avut tablă de gresie pe care scriam. O am și acum ca amintire. Le-am arătat-o și nepoților pentru a cunoaște cum se învăța în acele vremuri... și cum arăta „laptopul” bunicului lor! Învățătorii pe care i-am avut erau foarte exigenți cu noi. Când nu știam lecția ne puneau la colțul clasei în genunchi pe coji de nucă. Și... astfel învățam de teamă... nu din conștiință! Dar învățam! La ciclul primar am avut profesor de limba și literatura română pe domnul Mușulescu. Un bărbat frumos și exigent. Când nu știam lecția ne trăgea de perciuni, spunând: *„Tătarule nu ai învățat!”*.

Dovadă că se făcea carte în școlile primare și în liceul din Drăgășani este faptul că mulți dintre foștii mei colegi de clasă au ajuns mari personalități, precum: Radu Vasile, fost prim-ministru al României, Virgil Mazilescu – poet de mare talent, Dumitru Velea - scriitor, Ilie Vulpe -istoric, Mugurel Isărescu, actualul guvernator al Băncii Naționale, iar mulți alții, profesori universitari, cercetători, oameni de știință...

Nu pot să-i uit pe profesorii mei, cei trei „Escu”: Mihăescu, Istocescu și Popescu, de limba și literatura română, pe profesoara Preda de matematică... care m-a lăsat corigent în clasa a X-a. Fiind bun la fizică și chimie, profesorul Cruciachevici mai întotdeauna mă punea, la orele de laborator, să fac experiențele cu care își exemplifica lecțiile. Nu pot să uit că am fost eliminat trei zile pentru faptul că am fost găsit citind în clasă romanul „Rusoica” de Gib I. Mihăescu, care era interzis în acea perioadă. Cartea o împrumutasem de la Ionica, fiica cea mică a autorului, care locuia împreună cu mama dânzei, doamna Elena, fostă Stănescu, pe o stradă adiacentă cu strada Parcului pe care se afla casa noastră. Era perioada când din dorința de a ne face cunoscute creațiile literare am înființat Cenaclul Literar de pe lângă Casa de Cultură. Era anul 1958: După ce a fost recunoscut (reabilitat) Gib I. Mihăescu am botezat cenaclul cu numele acestuia.

Tot în acel an, 1958, împreună cu colegii Ilie Vulpe, Nicușor Bărbulescu și Liviu Lica, am făcut o gazetă de perete din scânduri, frumos construită cu patru rubrici, intitulată „Gazeta literară drăgășeneană”, pe care am pus-o pe gardul școlii chiar la intrare. Era noaptea. La cele patru rubrici am „publicat” poezii și articole despre activitatea cenaclului pe care-l conduceam. Dimineața, înfuriat, directorul Liceului, profesorul Chelărescu, a dat ordin să fie dată jos gazeta noastră, iar pe

noi ne-a eliminat trei zile și apoi am fost criticați de mama focului în ședințele de UTC.

Conducând, ca elev în clasa a XI-a, cenaclul literar pe care-l înființasem, am invitat la ședințele acestuia colegi și prieteni dragi, iubitori de literatură, precum Dumitru Velea, viitorul dramaturg, eseist, poet (elev în acea vreme la Liceul Agricol din localitate), Constantin Dumitru, ajuns renumit ziarist, Nicolae Cochinescu, procuror în Drăgășani, viitor membru al Curții Supreme de Justiție, poetul Virgil Mazilescu care era deja student la București, Ion C. Vasile, tatăl viitorului prim-ministru, profesorul Niță Popescu, poetul Dumitru Raiciu, profesorul Emil Istocescu și alții. Demn de recunoscut este faptul că am avut mare noroc cu dascălii noștri din acele vremuri, deoarece ne-au pregătit cu dăruire la toate materiile, ne-a transmis dragostea de cunoaștere și ne-au „deschis ochii”, învățându-ne cum să ținem piept vieții...

George ROCA: Am aflat din relatările de mai sus că „acolo” la Drăgășani ați avut concitadini oameni de litere, artiști și chiar politicieni de valoare. Puteți să ne dați mai multe detalii și desigur, să ne mai spuneți câteva cuvinte despre domniile lor...

Al Florin ȚENE: Locuind nu departe de casa familiei Gib I. Mihăescu, încă de prin clasele primare am aflat că acolo a stat un mare prozator. Doamna Elena, soția scriitorului cu cele două fetițe Miruna și Ionica, au fost scoase de comuniști din locuința lor, pe motiv că erau boieroaice și făceau parte din familia „legionarului” Gib I. Mihăescu (cel care a publicat la revista „Gândirea”) și mutate într-o casă de țigani. Abia în 1967, după ce a fost retipărit Gib, le-a fost retrocedată casa... În acea perioadă vizitam familia, împrumutam cărți și cercetam manuscrisele. Aveam și un concurent, pe prietenul meu, profesorul Emil Istocescu, care s-a implicat cu dăruire în cercetarea operei autorului, în special al volumului „Brațul Andromedei”, publicând câteva cărți de referință despre opera lui Gib I. Mihăescu.

George ROCA: Care au fost motivele plecării din orașul natal? Erați deja cunoscut în Drăgășani ca persoană publică, ca promotor cultural. Care a fost prima instituție de învățământ postliceal? Am aflat că ați studiat mai întâi la București la Școala Tehnică de Tehnoredactori „Dimitrie Marinescu” pe care ați absolvit-o după doi ani, după care ați urmat cursurile Facultății de Filologie-Istorie la Baia Mare. De ce un salt atât de mare ca distanța geografică?

Al Florin ȚENE: Așa este! După terminarea liceului am studiat la „Dimitrie Marinescu” la București, după care m-am înscris la Facultatea de Filologie-Istorie la din cadrul Institutului Pedagogic de la Baia Mare. După absolvirea facultății, am fost repartizat profesor la Tarna Mare, comună situată la granița cu Ucraina, pe atunci parte intergtantă a Uniunii Sovietice. Acolo am stat doi ani. Este locul unde m-am căsătorit cu poeta Titina Nica Țene, care era învățătoare acolo... la

școala condusă de fratele ei Ion. Ca o coincidență, soția mea își trăgea rădăcinile din Ușurei, un sat de lângă Drăgășani. Ne-am căsătorit în acea localitate maramureșeană... având verighete câte un fir de iarbă... pe deget! De unde aur, când acest metal prețios era monitorizat de comuniști?! Țin minte că la căsătoria noastră ne-a cântat la pian o doamnă unguroaică și am ciocnit câte un pahar de vin de Tarna Mare. Asta a fost frumoasa noastră nuntă... Eram atât de tineri, plini de speranțe și vise...

George ROCA: Deci după terminarea facultății ați fost repartizat ca profesor la Tarna Mare, o localitate situată în județul Maramureș. Cum s-a acomodat un regătean get-beget cu oamenii din Țara Oașului? Ce amintiri vă leagă de aceea perioadă?

Acomodarea nu a fost prea ușoară. Vorbă lui Țuțea „*de multe ori, adaptarea la împrejurări se cheamă conformism și conformismul se deosebește de ploșniță doar prin aceea că ea n-are rațiune*”. Obiceiurile, dar mai ales faptul că oșanul căruia îi făceam vizite la domiciliu, ca diriginte al feciorului său, ne obliga să bem o horincă-două-trei și să mâncăm slană... (căci dacă nu beam însemna că îi suntem dușman!), nu ne plăceau deloc. Asta ne-ar fi obligat să fim mereu cu „capul plin”... adică beți! Greu ne-am acomodat în acest sens. Dar „am supraviețuit” și i-am iubit mult pentru puritatea lor!

Acolo eram preocupat de literatura cu aceeași ardoare. Deseori trimiteam articole și poezii la ziarul din Baia Mare, la „Gazeta Literară” din București sau la „Tribuna” din Cluj. Multe din acestea au fost publicate spre bucuria „autorului”! Ne duceam, împreună cu soția, iarna, pe o vreme de crăpau lemnele de frig, la un cenaclu din Satu Mare, condus de poetul Petre Got. Desigur, nu ocoleam nici Baia Mare, unde eram atras sufletește de cenaclul „Nord” - înființat de mine, de poetul Vasile Radu Ghenceanu și pictorul Mihai Olos.

George ROCA: În 1964 ați devenit redactor al Stației de Radioficare Drăgășani. Să înțelegem că a fost o încercare de a vă reîntoarce la matcă!?

Al Florin ȚENE: Chemați la Drăgășani de tatăl meu, care era în acea vreme șef-contabil la Banca Națională a raionului Drăgășani (iar Constantin Isărescu, tatăl lui Mugur Isărescu Guvernatorul Băncii Naționale, era inspector șef), am „încercat” să găsesc un serviciu în orașul natal. Normal, nu-i așa? Până la urmă am găsit de lucru la Stația de Radioficare din oraș, iar soția... contabilă la Intreprinderea de Transport Auto, tot în Drăgășani.

Devenind redactor la Stația de Radioficare aveam zilnic o emisiune de o oră în care difuzam reportaje despre oraș, anchete economice, montaje literar-muzicale, poezii și cântece. Am preluat din nou conducerea cenaclului pe care-l înființasem. În această perioadă, făcând schimburi de experiență cu cenaclul „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea și invitându-i, pe unii din ei, la emisiunile Stației de Radioficare, i-am cunoscut pe Doru Motoc, care într-o perioadă a fost

redactor la revista „Argeș” din Pitești, unde publicam articole și poezii, pe regretatul poet Traian D. Lungu, o fire prietenoasă și volubilă, pe Ion Șt. Lazăr care era inspector la Casa Creației din Râmnicu Vâlcea, și pe directorul acesteia, Gheorghe Diaconu. I-am cunoscut în perioada când editau antologii de poezie pe diferite teme (și unde publicau și poezii de-ale mele). Am avut colaborări la realizarea unor spectacole cu montaje literar-muzicale, cu participarea unor artiști, muzicieni și poeții din Râmnicu Vâlcea precum: George Țârnea, Felix Sima, Doru Motoc, Traian D. Lungu, Lucian Avramescu și Gheorghe Voica.

Prin 1966-1967, Nicolae Cochinescu, care era procuror la Drăgășani, a scris cartea pentru copii numită „Călărețul albastru”. Aproape toate povestirile din cartea care a apărut mai târziu la Editura „Ion Creangă”. Deseori le-a citit în ședințele cenaclului pe care-l conduceam. Unele din ele le-am difuzat, în lectura autorului, în cadrul emisiunilor Stației de Radioficare din Drăgășani, care avea peste 5.000 de abonați. Pe Nicolae Cochinescu l-am însoțit (făcând și înregistrări audio) la întâlnirile sale cu copiii din clasele primare. Dorea să cunoască reacțiile viitorilor cititori ascultându-i povestirile. Pe istoricul literar Costea Marinoiu l-am cunoscut când participam la ședințele lunare ale cenaclului „Anton Pann”. Despre cărțile lui am scris câteva cronici pe care le-am publicat în revistele „Povestea Vorbei” și „Argeș”. Cu George Țârnea am participat la mai multe spectacole de poezie și i-am admirat excelenta-i memorie. Avea ușurința versificației... așa cum o aveau creatorii populari. El venind din comună Șirineasa, județul Vâlcea a moștenit acel „filon” al talentului de la mama sa (care era soră cu mama lui Mugur Isărescu).

Erau pe-atunci și mulți impostori, strecurați printre noi de securitate. Îi ghiceai ușor, deoarece nu prea știau „carte”! Îi tratam așa cum scria odinioară Garabet Ibrăileanu: *„Inteligenții joacă roluri față de alții: proștii joacă roluri față de ei înșiși și, dacă sunt prea proști, reușesc să se înșele singuri”*.

Pe părintele Bălașa l-am cunoscut prin 1965, pe vremea când lucra la Monografia orașului Drăgășani. Mă plimbam seara cu dânsul și îi povesteam despre cenaclu nostru. Am avut câteva emisiuni la Stația de Radioficare despre istoria Drăgășaniului, a originii limbii și poporului român. Dar colaborarea noastră la emisiuni nu a durat prea mult, fiindcă Comitetul Orășenesc de Partid a interzis continuarea difuzării rubricilor cu preotul Bălașa. Mai târziu, la Cluj, băiatul meu, Ionuț, l-a invitat, împreună cu poetul-preot Ion Marinescu din Sutești-Vâlcea, să-și lanseze cărțile și revistele în Sala de Sticlă a Primăriei clujene. Reîntâlnirea noastră a fost o bucurie spirituală ce nu se uită niciodată. Atunci am înțeles că omul de cultură este deseori „fiul durerii”. Tot ce are mai frumos în el se naște cu durere și din durere. La rădăcina fiecăreia din ideile sale se găsește o rană.

George ROCA: Deci reîntors la Drăgășani... ați avut o activitate culturală și literară destul de intensă!

Al Florin ȚENE: În orașul natal, după ce s-a desființat Stația de Radioficare, în 1968 (atunci când s-au înființat județele) am lucrat ca economist la Baza de Aprovizionare Pentru Agricultură nr.38. Aprovizionam cu materialele necesare toate unitățile agricole din județ. Era multă muncă. Lucram și 10 ore pe zi, inclusiv sâmbăta, iar duminica ne chemau la muncă voluntară. În timpul liber rămas scriam la cărțile mele. În perioada aceea l-am cunoscut pe Mircea Ciobanu, având la el un manuscris cu poezii pentru Editura „Cartea Românească”. Propusese volumul pentru planul editorial, dar din păcate nu a fost aprobat de Marin Preda. Mircea Ciobanu chiar mi-a spus în fața lui Mircea Danielov, care venise să-l ceară niscaiva bani: „Țene are poezii ce se scriu odată la o sută de ani!”.

George ROCA: Și in anii care au urmat ce fel de activitate literară ați desfășurat? Câteva exemple vă rog?

Al Florin ȚENE: În perioada 1970-1971 am lucrat la ziarul de șantier „Lumina de pe Lotru”. Acolo am cunoscut oameni, fapte și drame care s-au coagulat în romanul „Chipul din oglindă”, apărut mult mai târziu, după evenimentele din decembrie 1989, la editura Fundației „I.D. Sârbu”. Când am depus manuscrisul acestui roman la editura „Dacia” din Cluj, unde director era Al. Căpraru, redactorul de carte, Viorica Mării (sora lui D.R. Popescu), după ce l-a citit, mi-a spus textual: „*Tovarășe Țene, romanul nu se poate publica. Dacă l-aș publica am intra amândoi în pușcărie!*”. „Chipul din oglindă” este o frescă a societății românești din perioada ceaușistă, o critică aspră a politicii economice de atunci.

Deci cam așa a fost o întoarcere la marea iubire, orașul Drăgășani! Așa cum își intitulase un volum de poezie prietenul meu, Anghel Dumbrăveanu, numit „Fluviile vizează oceanul”... așa și eu am considerat că „oceanul meu” a fost și este orașul natal. Acolo s-au născut cei doi feciori ai mei, Florin, care, astăzi, este specialist în imagine la televiziune, autor de reportaje, și Ionuț, doctor în istorie și drept, autor a 16 cărți publicate.

George ROCA: Sunteți o familie complexă de artiști și oameni de litere. Mai întâi i-am cunoscut scrierile lui Ionuț, mai apoi ale dumneavoastră și în cele din urmă ale doamnei Titina Nica Țene. Trei membri de familie cu trei stiluri diferite de scris... de la jurnalism, la critică literară, și de la poezie la povești și povestiri. Multe (chiar foarte multe) le-am redactat și publicat în revistele cu care colaborez. I-am lăsat pe cititori să judece, să își spună părerea... părere care veșnic a fost pozitivă și laudativă. Cum ați reușit să produceți o „familie” atât de literară. Descrieți-i vă rog în câteva cuvinte pe membrii familiei dumneavoastră. Nu-l uitați nici pe Florin junior!

Al Florin ȚENE: Nu eu am reușit să-i fac literați pe membrii familiei mele. Dumnezeu le-a transmis harul acesta, sau poate l-am moștenit (cu toții) de la mama mea. Soția are în proză și poezie o spontaneitate jucăușe și optimistă, care deseori se evidențiază chiar și în poeziile cu iz puțin dramatic. Ionuț este un

ambitios, un căutător de noutate și formator de opinie, pe când Florin este un bun practician. Se zice că în mâna lui... orice lucru se transformă... în „aur”!

George ROCA: Cum ați ajuns, după aceea, iar în Ardeal? Și... tocmai la Cluj-Napoca de data asta!?

Al Florin ȚENE: Există un proverb românesc: „*în orice rău există și un bine*”, proverb care s-a materializat și în soartă familiei mele. Demolându-ni-se casa din Drăgășani, așa cum spuneam la început, ne-am hotărât să ne mutăm la Cluj, unde sora mea Violeta era profesoară de biologie la un liceu din oraș. Am făcut împrumut pe 25 de ani la bancă și am cumpărat un apartament cu patru camere în care am locuit cu părinții și cei doi băieți ai noștri, până când copiii s-au căsătorit și s-au „așezat” la casele lor. Părinții... au trecut la cele veșnice de aproximativ zece ani. Aceasta este istoria și motivul venirii mele la Cluj în vara anului 1978, astfel că istoria nu-și are o scuză în fața veșniciei, fiindcă ea „...scuză prea mult timpul”, cum spunea Cioran.

George ROCA: Cum v-ați încadrat în faimoasa „oaste literară” a Clujului?

Al Florin ȚENE: După ce am cunoscut viața de huzur al redactorilor de la revistele literare din Cluj și București, care veneau la redacție la ora 10 și plecau la 13, dar nu lucrând la birou, ci pierzând timpul prin cârciumi... nu m-a mirat că aceștia nu au prea scris lucrări de valoare. Aproape tot ce au publicat nu a fost bun nici măcar pentru „prezentul” de atunci, ne mai vorbind de viitor.

Toată viața am fost un luptător, înțelegând faptul că trebuie să am un destin „drept” prin fapte, în folosul societății, fiindcă resemnarea este un viciu. Îmi amintesc că în anul 1980, soția mea și tata, în prezența mea, au scris o scrisoare nesemnată lui Adrian Păunescu, la revista Flacăra, în care era criticat Ceaușescu că înfometează țara. La Cluj nu se găsea nimic. Se murea efectiv de foame. Scrisoarea a fost dată la Securitate și un an de zile au căutat... până ne-au găsit! Am fost anchetați o zi și două nopți. Apoi ne-au dat drumul. În urmă acestui fapt soția a fost dată afară din servicii și eu sancționat pe linie administrativă. Însă, peste câteva luni, Titina a intrat secretară la revista „Tribuna”! Mai apărea și pentru noi dim când în când câte un înger păzitor sau câte un bun samaritean!

Mai adaug faptul că ofițerul anchetator, colonelul Velea, și-a cerut scuza când, după revoluție, m-am întâlnit cu el. Iar un alt colonel de securitate, poetul Vasile B. Gădălin și-a cerut iertare în fața Icoanei Făcătoare de Minuni de la Mănăstirea Nicula. Mai mult, pentru a demonstra că nu suntem răzbnători, poetul Vasile B. Gădălin, a fost admis ca membru al filialei clujene a Ligii Scriitorilor Români.

Am fost un luptător împotriva sistemului comunist. Nu am crezut niciodată în ideologia marxist-leninistă. Știam că în democrație legea funcționează, în vreme ce în comunism legea nu există, „e tiranie”, cum îndârjit spunea Petre Țuțea.

Datorită acestui fapt și a unor împrejurări am participat activ la Revoluția din decembrie 1989.

George ROCA: Și după revoluție...?

Al Florin ȚENE: După revoluție am lucrat ca redactor la „Curierul Primăriei” și la „Cetatea Culturală” unde am promovat tinere talente și unde am publicat considerațiile mele despre apariția noului curent literar „Globmodernismul”, cel care a înlocuit postmodernismul care... a stâlcit limba română și care nu spunea nimic. Globmodernismul este fenomenul reîntoarcerii, pe jumătate, la un clasicism împletit cu mijloacele moderne de astăzi.

La Cluj am înființat în anul 2006 cenaclul literar „Vasile Sav” ce funcționează în cadrul unei secții a primăriei Cluj-Napoca, iar în ianuarie 2011 am înființat și cenaclul „Artur Silvestri” al Ligi Scriitorilor Români, ședințele ținându-se în sediul Cercului Militar Cluj.

George ROCA: Deci pe parcursul vieții ați înființat mai multe cenacluri... unul în fiecare loc pe unde ați umblat, de la Drăgășani la Cluj, via Baia Mare! De curând a mai apărut și al patrulea... cenaclul „Artur Silvestri”! Care este menirea și scopul acestuia? Este un omagiu marelui cărturar dispărut, a marelui promotor cultural?

Da! Așa este! În luna ianuarie a acestui an am înființat cenaclul literar „Artur Silvestri”. Acest OM, care-i poartă numele, mi-a fost prieten spiritual. L-am înființat cu scopul de a fi o școală de literatură pentru membrii Ligii Scriitorilor români, și nu numai. La ședințe participă de obicei peste o sută de persoane. Am înființat acest cenaclu în spiritul lui Garabet Ibrăileanu care spunea: „*Cultură nu e un lux, este un strict necesar. Fără cultură un popor nu poate rezista în concurența vitală dintre popoare*”.

George ROCA: V-aș ruga să îmi dați mai multe amănunte despre debutul dumneavoastră în literatură? Cu ce gen ați început să vă faceți cunoscut?

Al Florin ȚENE: Am debutat cu poezie „Eu m-am născut când...” în luna mai a anului 1959, în revista „Tribuna” din Cluj. Am trimis poeziile semnate așa cum sunt în buletinul de identitate, adică Țene Florinel Sandu. Mai târziu am aflat cine mi-a fost „nașul” de botez literar, cel care mi-a pus pseudonimul „Al. Florin Țene”. Era poetul Negoită Irimie, șeful secției „Poezie” din cadrul redacției. Pe atunci era redactor șef Dumitru Mircea, cel care publicase romanul „Pâine albă”. Mult mai târziu în 1974 am publicat la Editura „Litera” din București volumul de versuri „Ochi deschis”, fiindu-mi redactor de carte distinsul romancier și editor, de pe vremurile de dinaintea celui de-al doilea război mondial, Radu Albala. Și al doilea volum, apărut în 1979 la aceeași editură, a fost redactat tot de Radu Albala. Volumele de poezie „Cerul meu de hârtie” și „Masa cea fără de taină” au fost traduse în limbile engleză și sârbă. Volumul „Cerul meu de hârtie” a fost publicat

la Uzdin, în Serbia, de către prietenul Vasile Barbu, în urma primirii Marelui Premiu la Festivalul Internațional de Poezie.

George ROCA: Unde ați mai publicat? Știu că pe internet sunt nenumărate saitari de reviste care fac referință la numele dumneavoastră! Câte articole ați publicat?

Al Florin ȚENE: Am publicat poezie, articole, critică literară și eseu în revistele: Luceafărul, Gazeta Literară, Familia Română, România Literară, Argeș, Secera și ciocanul, Orizont, Scrisul Bănățean, Iașul Literar, Convorbiri Literare, Confluente, Cronică, Ramuri, Mozaic, Agora Literară, Cetatea Culturală, Ardealul Literar, Curierul Primăriei Cluj, Flagrant, Poștașul, Orient Latin, Heliopolis, Rusidava Culturală, Poezia, Oglinda literară, Esteu, Columna, Citadela, Aurora, Al cincelea anotimp, Pietrele Doamnei, Climate Literare, Viața de pretutindeni, Napoca News, Făclia, Adevărul de Cluj, Mesagerul transilvan, Radix (Belgia), Românian VIP (Dallas, Texas), Iosif Vulcan (Australia) ș.a. În total am publicat peste 6000 de articole și reportaje în presă.

George ROCA: Am aflat că ați fost membru activ al Uniunii Scriitorilor Români. Ați părăsit acest forum fiind acuzat de plagiat! Care este adevărul? Ni-l puteți relata? Ce argumente aveți în apărarea dumneavoastră? Dacă vi se pare o întrebare jenantă puteți „sări” peste ea!!!

Al Florin ȚENE: Pardon! Nu am nimic de ascuns! În anul 2000 am fost exclus din Uniunea Scriitorilor din România fiind acuzat de plagiat! De fapt folosisem intertextualitatea, așa cum au folosit-o foarte mulți alții din generația optzecistă. Adevărul este că... publicând un articol într-un ziar din Valea Jiului, unde am arătat că o parte din conducerea Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor a colaborat cu securitatea comunistă... am fost „executat”! M-am bazat pe unele documente găsite în Comitetul județean PCR Cluj în timpul Revoluției din Decembrie 1989. Trei scriitori din conducerea filialei s-au simțit cu „musca pe căciulă”! Ca urmare acestui fapt... m-au așteptat la „cotitură” și „m-au pocnit”! Metode moștenite de la comuniștii-staliniști! Noroc că nu m-au trimis la „canal”! Doar o parte din conducere a votat excluderea mea din Uniunea Scriitorilor înscenând plagiatul. Acest fapt m-a determinat să înființez Liga Scriitorilor Români! Pe atunci era președintele Filialei USR amicul Constantin Cubleşan, care a rămas pentru mine doar a-mic cu toate că mi-a trimis o scrisoare în care își recunoștea greșeala, cerându-și iertare! La București, la Comisia de Disciplină, din cinci persoane, doar trei au votat excluderea. Despre acest caz s-a scris mai amănunțit. Scriitorul hunedorean Petre Birău, în cartea sa „Al Florin Țene - viața ca literatură” a publicat și scrisoarea lui Constantin Cubleşan. Adevărul scris de mine s-a adeverit. Eugen Uricariu, Ion Mureșan, Augustin Buzura și mulți alții s-au dovedit a fi colaboratori ai odioasei instituții de tortură, știind faptul că nu puteai funcționa ca redactor la o publicație importantă dacă nu dădeai cu... subsemnatul a „secu”! În condițiile în care această funcție echivala cu cea de activist de partid. Cum se explică faptul că tovarășul scriitor Cubleşan, a fost pe vremea odiosului „cel mai

călătorit” scriitor din țară? Cum se explică faptul că imediat după revoluție, Horia Bădescu, Mircea Opriță și Vasile Igna au fost trimiși de tov. Ilescu, ca directori la Centrele Culturale din Paris și Budapesta? Nu cumva aveau dosarele verificate încă dinainte, de către cine trebuie?

George ROCA: După revoluție ați fost selecționat de către Uniunea Europeană pentru a participa la cursurile internaționale de jurnalism organizate de aceasta. Câteva detalii v-aș ruga. Știu că ați fost foarte apreciat, că ați primit și premii...

Al Florin ȚENE: Nu au fost cursuri. Comisia Europeană de la București condusă pe atunci de Karen Fogg, a organizat un concurs de jurnalism, având ca premiu o bursă în structurile Uniunii Europene de la Bruxelles. Am trimis materialele, câteva reportaje, pe teme solicitate și am obținut bursa. Alături de mine, a mai fost selecționat și filozoful Gabriel Andreescu împreună cu care am fost în capitala Belgiei. În urma acestei burse și al concursului am obținut „Diploma de Jurnalist European”.

George ROCA: În urmă cu un an mi-ați trimis spre publicare un manifest adresat Patriarhiei Romane prin care propuneați acesteia sanctificarea poetului național Mihai Eminescu. Care a fost și este motivația dumneavoastră? Ce ecouri a avut acest manifest?

Al Florin ȚENE: Dacă nu s-a făcut până acum sanctificarea lui Eminescu, sunt sigur că peste câțiva ani se va face! Înainte de a propune acest lucru, am cercetat arhivele și am dat peste informația că la „Serbărilor de la Putna” din august 1870, Mihai Eminescu a propus ca Ștefan cel Mare să fie făcut Sfânt! Un jurnalist anonim de la ziarul „Traian”, scria că „*cititorii s-au obișnuit cu aberațiile lui Eminescu. Auzi, Domnule, Ștefan cel Mare să fie sfânt!?*”. Iată însă că astăzi, Ștefan, Domnul Moldovei, este sfânt în Calendarul Ortodox. Așa am pățit și eu cu propunerea mea! Au fost câțiva care m-au dezaprobat... ba chiar criticat vehement! Dar... sunt sigur că viitorul îmi va da dreptate.

George ROCA: Să revenim la Liga Scriitorilor Români. Fiind președintele acesteia și prim-membru fondator, v-aș ruga să ne relatați mai multe detalii despre înființarea ei. Care este menirea ei? Este o concurentă a Uniunii Scriitorilor Romani!? Cine au fost/sunt primii membri? Ce efective aveți în anul 2011? Cum vă desfășurați activitatea? Mă refer la membri, filiale, organizare, etc.

Al Florin ȚENE: Inițiativa de a înființa o nouă organizație scriitoricească în România am avut-o eu, după ce m-am reîntors din Belgia. Văzând că în această țară funcționau cinci asociații scriitoricești (în bună înțelegere! Sic!) și cunoscându-i pe unii scriitori de acolo, mi-a venit ideea de a democratiza și în țara noastră mișcarea scriitoricească. Dar nu înainte de-a mă interesa despre celelalte „uniuni” din fostele țări socialiste. În urma documentării, am aflat că

numai în România a rămas o singură asociație scriitoricească de tip sovietic, adică Uniunea Scriitorilor. În toate celelalte țări, foste socialiste deci, „uniunile” s-au desființat, iar în locul lor s-au înființat mai multe organizații scriitoricești. Așa cum s-a întâmplat și cu partidele politice.

Cunoscând realitatea din Europa am luat hotărârea, împreună cu alți 10 scriitori clujeni, să înființăm Liga Scriitorilor Români. Hotărârea judecătorească de înființare datează din august 2007. Astăzi, după aproape patru ani de la cea dată, avem 31 de filiale, publicăm 12 reviste, din care 9 pe hârtie, dar toate pe internet, avem un site, siglă națională, sigle ale filialelor, etc. Fiecare filială are un cenaclul literar, iar unele, cum ar fi cele din Timișoara, Vrancea, Vâlcea, au editat Antologii și Anuare. De curând am editat primul volum al „Dicționarului biobibliografic al Ligii Scriitorilor”, în format A4, având 446 de pagini și cuprinzând 200 de autori. Acum lucrăm la volumul doi, care sperăm să apară până în noiembrie. Filialele au organizat lansări de cărți, medalioane literar-muzicale, inclusiv ședințe de cenaclu. Cu sprijinul poetei Daniela Voicu, membră a Ligii, am organizat anul acesta la începutul lunii iulie, în Elveția, „Festivalul de Arte umane”, la care au participat 25 de scriitori, atât din țară cât și din Germania, Canada și Elveția, unii dintre ei fiind atât membri ai Ligi cât și ai Uniunii Scriitorilor.

George ROCA: Ce alte „secrete” ne dezvăluiți despre activitățile LSR?

Al Florin ȚENE: Sunt foarte multe de spus despre activitățile Ligii Scriitorilor. Mai pe larg le-am expus pe parcursul a șase pagini din prefața dicționarului de curând apărut. Țin să subliniez că Liga Scriitorilor nu face concurență nimănui. Ea acoperă o arie ce nu poate, sau nu dorește Uniunea Scriitorilor să o cuprindă. Noi dorim să evidențiem și să îi aducem în atenția publicului pe scriitorii din România profundă, acei autori care cu modestie și bun simț își scriu și își publică volumele, fără să apară „tendențioși” și înfumurați pe micile ecrane și pe primele pagini ale revistelor aservite. Ei sunt cei care trudesesc la construirea edificiului cultural al țării fără sprijinul nimănui. Datorită fenomenului de globalizare aceste opere ar fi în pericol să piară, să se estompeze. Noi însă, cei din Ligă, fiind conștienți de acest fenomen, ne dăm seama că tot ceea ce creează acești autori face parte din ladă de zestre spirituală a neamului românesc. De aceea încercăm să promovăm această creație, să o impunem atenției cititorilor și desigur și forurilor culturale. În acest context am depus conform legii, la Ministerul Culturii, dosarul privind obținerea statutului de „Asociație de utilitate publică” a Ligii Scriitorilor. Sunt confirmări din partea oficialilor că vom obține acest deziderat.

George ROCA: O întrebare la care aș dori să îmi răspundeți cât mai amănunțit. Cum se definește Al Florin Țene pe plan literar? Poet, scriitor, jurnalist sau critic literar? Ce vă distinge mai mult?

Al Florin ȚENE: Este o întrebare dificilă. Dar voi răspunde sincer: sunt scriitor. În acest termen intră toate celelalte enumerate de dumneavoastră. Scriitorul este

creator de frumos, iar frumosul are și valoare morală, într-o accepțiune mai largă a termenului. Poate nu servește eticii sociale, dar creează ethos. Frumosul purifică, descătușează, chiar și atunci când este doar un strigăt de disperare... Îl exprimă ori pe om, ori divinitatea. Până și opera artizanală a acelor artiști cu sufletul urât, turnători la securitate, prin jocul liber al formelor sale, prin cuvintele scrise frumos, prin lumea ce-o aduce în suflet, întărește moralul, dorința de viață. Frumosul creează astfel, mereu, libertate. Iar etica adevărată înseamnă libertate. Dacă ar fi existat un gen de artă pură, misiunea artistului ar fi fost mai ușoară. Dificultatea însă constă în faptul că o asemenea puritate nici nu există și nici nu trebuie să existe. Dacă dorim să facem artă, trebuie să atacăm, de fiecare dată, problema cea mai dificilă și, până la un anumit punct, insurmontabilă, a dreptei măsuri ce trebuie respectată în acest amestec.

George ROCA: Câte volume ați publicat până în prezent? Enumerați câteva, vă rog!

Al Florin ȚENE: Până în prezent am publicat 47 de volume de... poezie, romane, proză onirică, eseuri și critică literară. Printre acestea enumăr câteva volume de poeme: „Cerulele mele de hârtie”, „Cina cea fără de taină”; trilogia românească: „Insula Viscolului”, cuprinzând romanele „Chipul din oglindă”, „Insula Viscolului” și „Orbul din Muzeul Satului”. Eseurile le-am publicat în mai multe volume, dar acum amintesc doar volumul „Prizonierul oglinzilor paralele”. Critică literară am publicat în câteva volume printre care „Ochiul magic al metaforei”, apoi teatru în: „Vă somez, Doamnă Doctor!”, „Arca frumoaselor vise de vânzare”, „O stafie tulbură speranța”. Am publicat și volume de piese de teatru în versuri, toate făcând parte din „Epopoea Română” ce cuprinde: „Florile Sarmisegetuzei”, în cinci acte și „Io, mare Voievod și Domn!”, în trei acte. La această epopee, care va cuprinde în final zece piese de teatru în versuri, mai lucrez încă.

George ROCA: Ați avut parte nu numai de recunoștința cititorilor, dar și de cea a forurilor competente. Ce premii, diplome sau distincții v-au onorat?

Al Florin ȚENE: Am primit 53 de Premii și Diplome naționale și internaționale pentru activitatea mea literară și de promotor cultural. Acest fapt m-a bucurat și m-a impulsionat să produc cât mai multă literatură... Am simțit că oamenii au nevoie de scrierile mele... iar criticii, în majoritatea lor, au scris la modul laudativ despre cărțile mele. Însă eu mă feresc de laude și nu iau în seamă critica învăluită în elogii! Sub carapacea ei se ascunde deseori sâmburele veninului!

George ROCA: Sunteți director al revistei „Agora literară”. Aceasta este publicația centrală a Ligii Scriitorilor Romani? Mai sunt și alte reviste aparținătoare de aceasta?

Al Florin ȚENE: Desigur! Dau doar câteva exemple: „Cetatea lui Bucur”, editată de filiala București, „Heliopolis” a filialei Banat, „Moldova culturală”, editată de filială Iași, „Dobrogea literară”, filiala Constanța, „Pietrele Doamnei”, filială Argeș,

„Memoria slovelor”, de la Râmnicu Vâlcea, „Constelații diamantine”, „Literaria”, de la Craiova, etc. După cum vedeți filialele Ligii Scriitorilor sunt active. Se pare că la numărul de reviste concurăm cu Uniunea Scriitorilor.

De curând ați devenit membru corespondent al Academiei Româno-Americane. Care au fost criteriile pe baza cărora ați fost admis?

Al Florin ȚENE: Criteriile de bază au fost: opera publicată și activitatea mea de promotor cultural de-a lungul a peste 50 de ani de activitate în domeniul creației literare și a promovării literaturii române în țară și străinătate.

George ROCA: Deziderate, speranțe, planuri de viitor?

Al Florin ȚENE: În primul rând să fiu sănătos. Apoi să obțin pentru Ligă, din partea Ministerul Culturii și implicit a guvernului, recunoașterea oficială a acesteia ca asociație de utilitate publică. În prezent lucrez la un volum de versuri, apoi... vom mai vedea!

George ROCA: Un mesaj adresat cititorilor noștri.

Al Florin ȚENE: Să ia seama la faptul că, dacă ar exista numai indivizi și obiective individuale, politica, inclusiv politica editorială, n-ar mai exista ca disciplină aparte. S-ar confunda cu morala! Din moment ce există însă grupuri de oameni, inclusiv de artiști și scriitori, și obiective de grup de-o valoare absolută, a căror servire este și obligația individului, atunci ia naștere sistemul specific de norme al politicii, sistem care este independent și opus aceluia al eticii.

George ROCA: Vă mulțumesc pentru osteneala de a răspunde la întrebările acestui lung interviu.

George Roca

Internetul, suport al spiritului uman

Interviu cu scriitorul Al.Florin ȚENE, Președintele LIGII SCRITORILOR din România

1.Credeți că asistăm odată cu apariția internetului și la o nouă mișcare literară mondială?

1-Apariția internetului a revoluționat modul rapid de transmitere a informațiilor, dar și al literaturii, în general al cunoașterii operelor de artă, în cele mai îndepărtate colțuri ale Terrei. Acest mod tehnic de transmitere este un mijloc de comunicare cu o rază de acțiune fără precedent, capabil să îndeplinească mediile culturale mai strâns ca oricând. Dacă inventarea tiparului a deschis drumul primei mari revoluții în sfera comunicării dintre oameni, apoi televiziunea, acum prin apariția internetului a fost declanșată a treia mare revoluție de acest fel.

Odată cu dezvoltarea internetului a apărut și *cititorul de internet* și, tot odată, *scriitorul pe internet*. Astfel internetul a început să formeze două categorii, așa cum apariția tiparului a format *scriitorul de carte* și *cititorul de carte*, înlocuind *menestrelii* și *ascultătorii* acestora. De fapt, internetul poate fi considerat drept ce mai recentă dintr-o serie de schimbări evolutive petrecute de-a lungul secolelor în domeniul formelor de comunicare. Trecerea de la comunicarea orală la cea scrisă, cea de la scris la tipar și apoi cea de la tipar la comunicarea prin radio, televiziune și apoi internetul s-ar putea să pară a fi evoluții destul de neutre. În acest context internetul are o influență asupra mișcării literare mondiale ca *suport electronic* influențând stilul lucrărilor care vor deveni mai concis și alert, inclusiv esteticul. Va apărea o interferență a culturilor care se va reflecta și în literatură. Peste ani va apărea o nouă mișcare literară în care specificul național va fi mult estompat.

2.Ținând cont că Google este cel mai folosit motor de căutare pe internet,cum l-ați aprecia ca spațiu global de evoluție a literaturii moderne din 1998 și până în prezent?

2-*Motorul de căutare pe internet, Google* îmbină un grad de promptitudine pe care cărțile și albumele de artă nu-l pot egala cu dimensiunea vitezei, și vizualizare. Rezultatul fiind un sentiment de prezență și de asistență la nașterea operei literare.

3-Ce părere aveți despre conviețuirea internet-carte,în care Google facilitează accesul la orice autor și orice operă literară?

3-După părerea mea, internetul dăunează procesului de formare a deprinderilor legate de lectură. Acest mod de transmitere rapidă informează, însă mai puțin îmbie cititorul să citească profund o operă literară. După o statistică efectuată în Statele Unite s-a constatat că pasionații de internet din rândul copiilor obțin la școală rezultate inferioare celor obținute de colegii lor care petrec mai puțin timp în fața calculatorului. În continuare cartea va rămâne adevăratul suport al operei literare.

4-Poate fi considerat internetul unul dintre factorii importanți spre trecerea la universul Cyber-poetry?

4-Unii specialiști susțin că viitorul ne va oferi trei tipuri de scriitori și poeți:scriitorul uman care, asemenea predecesorilor săi din secolele trecute scriu cu stiloul pe hârtie și publică lucrările în cărți, format tradițional,*scriitorul neuman* care cu ajutorul calculatorului electronic completează sau chiar înlocuiește activitatea scriitorului și poetului,și consumatorul de cultură care, folosind tehnologia viitorului, este propriul său furnizor de produse culturale.

5-Se poate spune că odată cu apariția internetului,zilele postmodernismului sunt sfârșite?

5-În anul 1999 publicam în *Curierul primăriei Cluj-Napoca* un amplu articol în care afirmam apropiata dispariție a postmodernismului și apariția noului curent *globmodernul*. Dacă postmodernismul în România promova o limbă de lemn și sub masca ideilor absconse (vezi generația 80) făcea jocul regimului comunist-criminal, globmodernul îmbină tradiționalismul cu modernul.Poate și internetul a contribuit la dispariția perimatului postmodernism.Paradoxal, asistăm la nașterea *globmodernului* care deja s-a născut.Acum încercăm să-l teoretizăm.Societatea globmodernă nu este caracterizată de o cultură înaltă,ci de o cultură de masă și activități multinaționale în cuprinsul unei piețe internaționale.

6-Este internetul un nou instrument de introspecție,oglanda în care se privește umanitatea?

6-Dacă poezia este oglinda sufletului omenesc ,internetul poate fi oglinda concavă întoarsă spre *interiorul* umanității.Poate fi *lingua franca* a întregii lumi.Internetul este instrumental care contribuie la dezvoltarea semiculturii mondiale,a culturii la minut a lumii moderne.Întrebarea este nu dacă valorile umanității sunt clare și distincte,ci dacă cultura transmisă prin internet este corectă sau o denaturează.Culturile din restul lumii se întrepătrund cu ajutorul internetului.Acesta silește permanent pe oamnei să privească în ochi ceea ce este în multe privințe dureros, neplăcut și lesne de exploatat de cei care se ocupă cu vânzarea acestuia.Cel puțin în sens istoric,exploatarea internetului este inseparabilă de ceea ce distribuie.

7-Poate avea internetul conotații transcendente? Poate fi o religie?

7-Aparent internetul unește oamni,însă el însingurează persoanele, spre deosebire de religie care unește într-un crez comun.Internetul nu va putea fi o religie,el are un efect coroziv asupra regimurilor totalitariste și pregnant autotaltariste.Internetul este individualist și aproape anarhic și irită societățile colectiviste

8-Putem să ne naștem pe internet?Să trăim, să iubim, să murim?

8-Nu! Cu NU mare.

9-Credeți că se poate vorbi de un nou current literar intitulat Curentul Generației Google?

9-Acest curent nu este altul decât globmodernul de care vorbeam.El nu este numai al Generației Google ci și al generațiilor care vor veni indiferent dacă folosesc acest instrument al internetului.

Dați-mi voie să închei cu poezia mea *Poezia trece* publicată în cartea de poeme *Cerul meu de hârtie* apărută în Serbia la Editura *Tibiscus*, care exprimă o idee promovată de acest interviu:*În vremuri ancestrale,/ Gânditorul din Hamangia/împreună cu tribul său/ se temeau de apariția scrisului, / acele semen prevestitoare de rău/” cine va mai asculta cântecele și gândurile noastre/ când nimeni nu știe să citească/și scrisul pe piatră costă/ cât un cibăr de iască?”/ își ziceau ieșind din grote...*

Vremurile se rostogoleau vremuind generații/ și Gutenberg a înfipt un spin de teamă, /menestrelile de prin toate castelele Europei/încălzeau saloanele cu drama incertitudinii:/ ”cine va mai asculta/cântecele noastre/ când puțini știu să citească/iar cartea e scumpă/și poate să ardă ca o iască?”

...și Dumnezeu a mai întors/câteva pagini de secole, / poezii la colțurile piețelor/ unor simpozioane/ prevestesc sfârșitul Poeziei: ”Nimeni nu mai citește/ o carte/ și internetul ne fură cititorii” , /nevăzând că Poezia/încălțată cu sandale din pielea/ cerului/ venind din veacuri ancestrale/ se strecoară printre ei/agale / ca o femeie tânără/și dornică de dragoste/în mână cu o carte/ în mileniul viitor/ mai departe...

Ionuț Caragea
(Canada)

“Există o necesitate a democratizării mișcării literare din țara noastră”

Interviu cu scriitorul și promotorul cultural Al.Florin Țene, președintele LIGII SCRITORILOR din România.

1. Fiind un scriitor/artist plastic/om de cultură cu o bogată experiență, cum vedeți raportul biografie/livresc în ceea ce vă privește. Vă puteți face un autoportret în puține cuvinte – un CV sentimental?
2. ***Omul de cultură este copilul durerii**, spunea Constantin Tsatsos. Tot ce am trăit a trecut mai înainte prin durere, chiar și bucuriile. La baza edificiului de mai târziu, pe care l-am construit cu ajutorul creației se află o rană. Fiindcă și atunci când construim o casă, un monument producem o rană Pământului ,prin săparea temeliei. Viața mea a fost consacrată artei cuvântului și aceasta îmi amintește de rana care înseamnă pentru mine începutul rotniciei, și în final bucuria lucrului bine făcut.*
3. Revoluția din 1989 ne-a aruncat direct și brutal într-o lume guvernată de materialitate, uneori chiar sălbatică. Am fost/suntem pregătiți pentru aceasta? Cum au stat lucrurile în cazul dv.?
4. *Întradevăr evenimentele din decembrie 1989 m-a luat pe nepregătite, deși le așteptam de mult cu sufletul la gură. Eram dornic de **libertatea cuvântului**. În acest sens am făcut câte ceva. Am scris o scrisoare, împreună cu soția mea ,poeta Titina Nica Țene ,poetului Adrian Păunescu în care criticam familia Ceaușescu pentru înfometarea poporului. Urmare acestui fapt am fost anchetați de Securitate și dați afară din serviciu. În ajun de ultimul Congres al Partidului am scris pe drumul dintre Gherla și Dej cu aracet”Jos Ceaușescu”. Mult au căutat securiști să găsească făptuitorul ,dar nu m-au descoperit. Acum le-am spus eu. Și știți ce mi-au răspuns?”Bine ai făcut,dar atunci eram în stare să te omorâm”. De atunci, încet, încet ,m-am adaptat noilor condiții și am trecut optimist de la sintagma **să ni se dea, la aceea de a face ceva**.*
5. Ce gust vă lasă viața dv. ? – aveți bucurii, dezamăgiri, regrete? Faceți ce vreți, ce vă place?
6. *Mă simt un om împlinit. Viața mea are gustul strugurelui de pe Dealul Viilor din orașul meu natal, Drăgășani. Am doi băieți, Florin specialist în imagine la Antena 1, Ionuț, dr. în istorie și drept, autor de cărți și proprietarul ziarului Napoca News. Alături de soție, poeta Titina Nica Țene, viața ne este fericită și ne bucurăm de cei 4 nepoți. Unul, Paul, elev în clasa XII și fotbalist la U-Cluj. Nu pot spune că nu sunt fericit. Eu știu că sunt, fiindcă esența vieții nu este să ”fii”, ci să știi că “ești” fericit. În contextul când am înființat în 2006 LIGA SCRITORILOR, (al cărui președinte de onoare este regretatul Artur Silvestri un mare gânditor, om de omenie și scriitor de talent), care acum are 28 de filiale, din care 12 în străinătate, că publicăm revista AGORA LITERARĂ ,la Cluj-Napoca, iar filialele din țară editează revistele CUIB, HELIOPOLIS, PIETRELE DOAMNEI, MOLDOVA LITERARĂ, și când am înființat cenacurile” Vasile Sav”, la*

Cluj, "Nord", la Baia Mare", "Gib I.Mihăescu", la Drăgășani,etc,pot spune că fac ce-mi place și ce am visat de la vârsta de 14, când am început să scriu poezie.Am înființat LIGA SCRITORILOR,fiindcă există o necesitate a democratizării mișcării literare din țara noastră.Înainte de anul 2000 am avut o bursă în structurile Uniunii Europene, și în Belgia am descoperit că există mai multe asociații scriitoricești,toate egale în drepturi și obligați.Numai la noi a rămas aceeași Uniune Sovietică,pardon, Uniunea Scriitorilor cu o istorie tristă,prin excluderea,în timpul comunismului,a marilor noștri scriitori:Blaga,Radu Gyr, și mulți, mulți alții.

7. Au rămas în noi urme din mentalitatea „epocii de aur”? cât de adânci și de ce?
8. Au rămas.Regimul comunist ne-a schimbat mentalitatea, felul de a gândi și a muncii.Una spuneam și alta gândeam.Pentru supraviețuire țăranul trebuia să-și fure propria-i muncă.Emil Cioran spunea:” ...De câte ori privesc țăranul român îmi place să văd înscrise în cutele feței sale golurile dureroase ale trecutului nostru”.Chiar operele literare scrise atunci, au aceste sechele.Ele sunt nocive în educația tineretului de astăzi.Cu timpul acestea vor fi înlocuite .
9. Cum rezistați în haosul prezentului – vânătoarea de dosare, șantaj, sărăcie, lipsuri, mizeria morală, atacuri la persoană, răzbunări, pierderea/ignorarea valorilor culturale, morale... etc. - combinat cu memoria unui trecut nici el prea fericit. (Cum vedeți viitorul, o consecință a trecutului adus în prezent, sau nu are nicio legătură cu vechile mentalități – am preluat ce era bun? Dacă da, ce anume?).
10. Doamna Mureșan,scrieți: “memoria unui trecut nici el prea fericit”.Cuvintele” prea fericit”nu au ce căuta în caracterizarea unui regim criminal.Pentru poporul român cei aproape 50 de ani au fost o dramă istorică.O abatere de la dezvoltarea firească a societății noastre.A fost o rană ce sângerează și astăzi.De haosul ce-l trăim în prezent se fac vinovate tot fostele structuri ale regimului trecut.Toți știm ,dar mai ales țăranul, că atunci când ne construim o casă curățăm locul,îndepărtăm bălegarul rău mirositor,săpăm adânc temelia,și apoi construim.Puterea care a venit în 1989 nu a făcut acest lucru...și de aceea miroase,acum,rău de tot, “casa democrației” pe care dorim s-o construim.Vinovată se face puterea din decembrie1989 care are rădăcini adânci în sistemul trecut și care l-a protejat,din oamenii căreia s-a constituit clasa politică.În concluzie vinovați de tot ce ni se întâmplă sunt cei care ne-au condus,într-un fel,și în regimul trecut.Comunismul a indus în noi umilința,aceasta fiind un viciu.Deoarece răpește omului, cât și societății,farmecul și valoarea.
11. Plecând de la o carte de Alice Wheaton „Iertare și compasiune” să vorbim despre tema responsabilității față de noi: suntem conștienți de durerea pe care o pricinuim altora prin neiertare, ură sau răutate. Ne îmbolnăvim din cauza lipsei de iertare?
12. Atât pot spune:să iertăm,dar să nu uităm.La care mai adaug, cei care ne-au propăvăduit “raiul”socialist să stea deoparte ,să nu mai iasă în față.Atât.Așa că nu noi ,oamenii de rând, suntem de vină, ci tot ei sunt capul răutăților.
13. S-a pus problema dacă este vinovat și trebuie iertat poporul român pentru împușcarea cuplului Ceaușescu – opinia dv.

14. *Nu trebuia omorât. Era necesară o judecată conform uzanțelor europene.*
15. *Va avea loc împăcarea, creștinește, iertarea creștinului de către creștin, și în general a omului de către om, când încă suntem pe granița dintre urmărit și turnător, cotropit și atacator. Există toleranță (în lume; la noi) ?*
16. *Trebuie să facem o despărțire între turnător ,ofițer de securitate și activistul de partid. Turnătorul este o victimă a ofițerului de securitate. El are o vină mai mică. Vinovați de ce s-a întâmplat sunt activiștii de partid și uneltele lor înarmate ofițerii de securitate. În categoria activiștilor de partid intră și redactorii de la publicațiile politice și literare care au făcut jocul unui regim criminal. Există toleranță, altfel torționarii noștri nu ar fi în conducerea țării încă din 1989.*
17. *Cine suntem noi, românii? Conform Emil Cioran: „**totul este compatibil într-o singură persoană, iar morala nu are nimic de-a face cu „darurile” cu care ești înzestrat, ca arta, etc.**” (vezi Sanda Stolojan, „Nori peste balcoane” – Jurnal din exilul parizian, Humanitas, 1996, p. 94, ziua de 11 octombrie 1980); același a exclamat „**Asta-i România! Totul e posibil, nimic nu are consecințe!**” (op.cit., p. 20/ziua de 14 martie 1976). Conform Constantin Noica: „**Aici continuăm să fim alături de istorie și să păstrăm, ca în cazul meu, „zâmbetul gândirii celei mai adânci”, cum spunea Montherlant în timpul Ocupației...**” (op.cit., p.195, ziua de 22 dec. 1984).*

Conform Mircea Eliade: „... **de ce românii n-au putut face cultură în sensul occidental al cuvântului (...) pentru că n-au fost lăsați să le facă. Invaziile se succedau una după alta... Orașele au fost neconținut devastate și incendiate până la începutul secolului XIX.**” (Mircea Eliade, „Arta de a muri”, Ed. Moldova, Iași 1993, capitolul despre „Destinul culturii românești”, p. 81). Tot Eliade spunea că „**singura șansă de a supraviețui este prin cultură**”. Puteti completa cu alt citat – eventual din creatia proprie -, sau puteti raspunde: Ce părere aveți?

17-Dacă poporul român ar fi fost liber de-alungul istoriei, s-ar fi retras din istorie și ar fi contemplat ce i se întâmplă, ar fi construit palate, ar fi realizat opere de artă care să reziste la trecerea timpului. Dar poporul nostru nu s-a bucurat de libertatea sa. El este dator să rămână inconsecvent față de el. Pentru că nu este un popor liber. Este celula unui organism social și politic, pluricelular, care este definit prin obiective de valoare absolută, obiective pe care are datoria să le servească celorlalte popoare europene. Și de care el nu se bucură. Poporul român este liber ca Prometeu, dar, la fel ca el, este legat de stânca soartei Europei.

18. *Cultură: considerați că oferim un produs cultural exportabil, competitiv. Dacă da, prin ce și cine (valoare, inedit, la modă, special prin culoare locală și/sau specific național?). Referitor la deznaționalizare (prin globalizare): cum ne putem păstra identitatea? Sau chestia asta e doar o „găselniță” de sperietură?*
19. *Deocamdată nu avem valori culturale exportabile și competitive. În afară de Brâncuș, Eliade, Cioran și alți câțiva, și aceștia formați în afara țării. Pentru a rezista ca națiune în contextul integrării europene și al globalizării e necesar să impunem pe piața culturală opere specifice poporului nostru ,dar cu elemente valabile și celorlalte popoare. Un filosof grec spunea: e necesar să scrii conform epoci în care trăiești, dar vai de acea care scrie numai conform epocii sale. În condițiile când Europa va impune una sau două limbi oficiale există riscul, peste*

- sute de ani, ca româna să rămână o limbă moartă, subregională sau dialect, precum limbile istroromână. Pentru a evita acest fenomen e necesar să promovăm în Europa și pe mapamond opere, tradiții general valabile ce interesează și celelalte popoare, dar având în conținutul lor și filonul specific românesc. Literatura pe care o promovăm nu trebuie să fie scrisă cu mentalitatea scriitorului care a trăit în comunism, deoarece opera aceasta nu poate fi înțeleasă de cititorii care nu au trăit experiența dramatică prin care am trecut. Religia ortodoxă este cea care va contribui din plin la perenitatea națiunii noastre în contextual globalizării.*
- 20.
21. Credeți/Vă temeți că suntem provincialii Europei, sau „ruda săracă”?
22. *Nu, cu NU mare.*
23. Pentru a avea succes la public cu producțiile noastre culturale – cărțile sau pictura noastră, sau obiectul de artă, de exemplu – trebuie să facem compromisuri? Trebuie să ne adresăm unui anumit public? Cum se împacă azi luciditatea materialistă a lui „to be the best” cu imaginația creatoare – și cu moda?
24. *Nu este nevoie să fii Vergiliu sau Lucrețiu, Eminescu sau Mazilescu ca să exiști ca poet. Poți fi poet veritabil și dacă rămâi un Catul, un Tibul, Marțial, Cârlova sau Al. Florin Țene. Pe aceștia îi vei așeza, desigur, mai jos decât pe primii dar nu-i vei exclude din Parnas. De-i ignorezi, vei ignora însuși orizontul nețărmurit al poeziei veritabile. Alex Ștefănescu, N. Manolescu cu Istoriile lor au încercat să ignore orizontul nețărmurit al poeziei românești. Dar, s-au exclus ei din Parnas.*
25. Facultativ: Despre poezie: credeți că oferta poeziei excede cererea? Mai e nevoie de poezie? Credeți că din dumping-ul (excedentul) acesta apare o criză, și nu din criza poeziei în sine? Tot despre poezie: contează ce scrii și nu cum scrii? Dar proza? – vom lua vreodată și noi premiul Nobel?
26. *Răspund la această întrebare prin poezia a mea „Poezia trece” publicat în volumul „Cerul meu de hârtie”, bilingv, englez-română, apărut în Serbia: „În vremuri ancestrale, / Gânditorul din Hamangia / împreună cu tribul său / se temeau de apariția scrisului, / acele semen prevestitoare de rău /” cine va mai asculta cântecele și gândurile noastre / când nimeni nu știe să citească / și scrisul pe piatră costă / cât un cibăr de iască? / își ziceau ieșind din grote... // Vremurile se rostogoleau vremuind generații / și Gutenberg a înfipt un spin de teamă, / menestrelii de prin toate castelele Europei / încălzeau saloanele cu drama incertitudinii: /” cine va mai asculta / cântecele noastre / când puțini știu să citească / iar cartea e scumpă / și poate să ardă ca o iască? ” // ... și Dumnezeu a mai întors / câteva pagini de secole, / poeții la colțurile piețelor / unor simpozioane / prevestesc sfârșitul Poeziei: /” Nimeni nu mai citește / o carte / și internetul ne fură cititorii ”, / nevăzând că Poezia / încălțată cu sandale din pielea / cerului / venind din veacuri ancestrale / se strecoară printre ei / agale / ca o femeie tânără / și dornică de dragoste / în mână cu o carte / în mileniul viitor / mai departe. ”*
27. Referitor la primirea premiului Nobel, dacă mă gândesc mai bine, nu l-am luat datorită felului de a fi al nostru, al invidiei. Unde apoftemul ”Să moară și capra

- vecinului”stă la loc de cinste.Când ne vom debarasa de această mentalitate,transformată în viciu și când lucrările noastre interesează și alte națiuni ,nu ca domeniu al curiozității, ci ca necesitate ,atunci vom trage speranță pentru un premiu Nobel.Pe deasupra mai trebuie un menegement cultural profesionist al instituțiilor de specialitate.Marea poezie va înflori și în viitor,la fel și proza,peu ce nu poate exista viață fără poezie.”The poetry of earth is ceasing never”(poezia pământului nu încetează niciodată)spune unul dintre frumoși efebi ai poeziei engleze,iar altul,aproape în același timp, răspunde:”Thou was not born for death immortal bird!”(Nu te-ai născut pentru moarte,pasăre nemuritoare!).
28. În ce lume ne simțim mai bine, în cea imaginară, a propriilor cuvinte și lucrări, sau în cea cotidiană? Ce ați iubit (sau ce iubiți) cel mai mult?
 29. Mă simt bine și în “sâmburele”cuvintelor așternute pe hârtie,dar și în vâltoarea vieții de zi cu zi.Scriitorul nu trebuie să fie rupt de realitate.”Turnul de fildeș”de care făcea vorbire Maiorescu nu poate fi adecvat scriitorului de astăzi.Seva poeziei și a prozei se extrage din suculența vieți noastre trăite cu adevărat.Luciditatea poetului și al prozatorului fac să vibreze sufletele cititorilor.
 30. O lucrare personală de referință sau cu care vă mândriți.
 31. Volumul de poezie”Cina cea fără de taină”apărut în Anglia și trilogia romanescă”Insula viscolului”, cu cele trei volume”Chipul din oglindă”, ”Insula viscolului”și”Orbul din Muzeul Satului”.La acestea ași mai adăuga volumul de eseuri și interpretări filosofice”Evadare în Cutia Pandorei”.
 32. Cum ați convinge/vă convingeți un cititor să vă citească opera, sau un iubitor de artă să vă cumpere o lucrare de artă?
 33. Prin menegement cultural,dar mai ales prin calitatea scrisului.Știm că omul care dorește să pătrundă frumusețea unui text îl ”privește”altfel decât matematicianul,care caută sensul unei formule ,sau decât istoricul,care caută cauzele și consecințele evenimentelor.Ultimii doi urmăresc cunoașterea adevărului,în timp ce primul urmărește înțelegerea frumosului.Valoarea cercetării care urmărește descoperirea frumosului se sprijină numai pe opera însăși,luată ca întreg autonom,indivizibil,unic.Primul mod de abordare este rațional,cel de-al doilea estetic.
 34. Demitizarea și desacralizarea: a avut Albert Camus un punct de vedere profetic, prevăzând rezultatele dramatice ale totalitarismului din secolul XX? ... astfel că, după Andre Malraux, „secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc...”? – comentariul meu este că deocamdată a debutat tot anti-retoric, postmodernist (unii zic prostmodernist), prin negare și demitizare-.
 35. În anul 1999 publicam în presa literară un eseu despre apariția noului curent literar **Globmodernul**, curent care se caracterizează prin o întoarcere ,pe jumătate,la valorile tradiționale,respingând postmodernismul care prin generația optzecistă a stâlcit limba română prin felul **abscons** de exprimare.Membrii acestei generații sunt **poeți de incubator**,rupți de realitate.
 36. Ideologii, anticonformism: este la noi un anticonformism ideologic ? Cum rămâne cu credința românului în biserică? Pe de altă parte, există și un anticonformism național – vezi „m-am săturat de România”, cu hai cu Eminescu la debara ori scandalul cu Institutul Cultural Român etc.

- A materializa o idee de care faceți vorbire în întrebare, înseamnă a da formă materiei. Iar dacă materia este omul, înseamnă ridicarea lui la nivel de personalitate. Se pune întrebarea se mai citesc poezii din epoca romantică? Eu cred că da. Mai ales prin faptul că sunt cuprinși în programa școlară. Au ajuns poeți clasici niște lecturi plicticoase prin licee? Epoca noastră **cerebrală** cere cugetări, cere **sensuri înalte**, un **ton înalt**, pindaric, sau în stilul lui Calvos. Tineretul epocii noastre consideră că marea tehnică nu încapă într-o poezie, care este poate... un amuzament spiritual. Iar eu, sunt la fel ca toți ceilalți. Mă deosebesc într-un singur sens. Simt, trăiesc și mă bucur de vraja nețărmită a poeziei simple, modeste, dar care este perfectă în forma ei și neîntinată în adevărul ei, fiindcă poezia rezidă în intensitatea calității sale etice.*
37. *Sintacmele **m-am săturat de România** sau scandalurile privind Eminescu și Institutul Cultural sunt frânturi de gânduri ale unor oameni liberi. Au tot dreptul să se exprime liber. Asta nu înseamnă că ce afirmă ei este adevărat și acceptat de o națiune întreagă. Este foarte periculos să gândim toți la fel, acest fapt duce la plafonare, și uneori la dictatură.*
38. *Ce fac intelectualii, mai sunt ei o pătură elitistă? S-au retras ei, precum Noica, în „gândirea zâmbitoare”? sau au de dus prea multe războaie de tagmă, prea multe lucruri de rezolvat în ceea ce privește relațiile dintre ei, implicându-se în luptele intestinale de breaslă?*
39. *Intelectualii, scriitorii se risipesc în confruntări puerile, acțiunile lor pline de un dramatism fals izvorăsc dintr-o invidie puternică, iar sensurile acestora stau în confruntarea cu soarta, cu întreaga alcătuire a evenimentelor sau cu alți confrăți, puternici ca voință și cugetare. Aceștia nu înțeleg că e loc pentru toți și numai timpul și Dumnezeu are puterea să ne judece operele. Nu dând din coate se poate urca mai sus, în falsa ierarhie.*
40. *Își găsesc curentele occidentale ecou în gândirea românească? Dau ele discipoli și teoreticieni? Spre ce ne îndreptăm, odată ce tinerii alunecă tot mai mult spre curente și tendințe străine – neo-postmodernism, porno-scato-artă?*
41. *Trăind într-o țară liberă cu spațiul deschis spre alte orizonturi este normal ca obiceiurile, culturile să interfereze. Până și transmiterea **adevărului** poate fi, ca acțiune în sine, întotdeauna morală, dar ea nu este întotdeauna și un izvor de acțiune sau atitudine morală. Curentele occidentale vor avea și chiar au de pe acum reverberații în gândirea românească.*
42. *Faima: este periculoasă faima, duce ea la autosuficiență?*
43. *Faima obținută prin efortul creației proprii nu duce niciodată la autosuficiență. În acest sens Victor Eftimiu spunea: ”Primește numai ceea ce ai cerut singur și ai obținut cu mari dificultăți, fiindcă ceea ce îți oferă altul, îi folosește mai mult lui decât ție”.*
44. *Cicluri – apariție și dispariție. Ex: tradiție și modernitate. Se demodează ciclurile?*
45. *Istoria culturii ne confirmă apariția și dispariția ciclurilor, deoarece societatea omenească este un organism viu, evolutiv. De-a lungul secolelor ce a fost **obicei** s-a transformat în **tradiție**, iar o parte din tradițiile care au acceptat schimbarea societății timpului prezent au devenit elemente ale **modernității**. Ciclurile se demodează, ele țin pasul cu timpul. Trec în istorie. La fel ca omul. Cum spune*

- Monseniorul Vladimir Ghika: Omul este una dintre făpturile care se alcătuiesc cel mai încet și care trece cel mai repede.*
46. Unii spun că între tradiție și modernitate coexistă toate modele și tendințele (oniriști, experimentalisti, vizionari, fracturiști, neo-lirici etc.). Înafara producțiilor artistice, autorii sunt oameni obișnuiți, care respectă tradițiile românești: merg la biserică, țin posturile, fac parastase. Dar când scriu, de ex., scriu fără frica de Dumnezeu, fără grija față de cuvântul scris? E o tendință, sau o modă, un teribilism?
 47. *Este un teribilism. Deosebirea între tradiție ,inclusiv modernitatea, și experimentalistii de toate felurile și modelele, e ca deosebirea dintre picătura de ploaie și fulgul de nea.*
 48. Poți da în judecată și autorii și operele – să zicem literare – ale scriitorilor contestați astăzi pentru că au fost comuniști? Sau autorul moare – opera rămâne?
 49. *Nu poți da în judecată. Dar lucrările lor, (nu le pot spune opere), scrise cu mentalitatea implementată de un regim totalitar și criminal moare odată cu autorul. Aceste lucrări nu au fost viabile în timpul regimului trecut, ce să mai vorbim de viitor. Însă pe autori îi condamnăm moral că au contribuit cu scrierile lor la promovarea unei doctrine politice străine spiritului neamului românesc.*
 50. Înainte de 89 funcționa rezistența intelectuală – pasivă ori activă -. Ce face acum **inteligența**, mai are azi intelectualul o funcție activă în societate, mai are o responsabilitate, mai are vreun rol într-o societate de consum – vezi și globalizare?
 51. *Acum este vremea implicării intelectualilor în viața Cetății. Dar “marii” intelectuali creșcuți la sânul regimului trecut așteapă să li se dea. Ei să se facă că scriu la reviste și salariu să meargă, din banii contribuabililor cărora le serveau în schimb maculatură. A trecut acea vreme. E timpul ca adevărații intelectuali să se implice în viața societății și să știe să-și promoveze operele inspirate din viața reală ,nu intoxicată de o ideologie străină neamului nostru.*
 52. Prin ce credeți că veți rămâne în amintirea publicului/cititorului sau în istoria literaturii (ori a breslei de care aparțineți)?
 53. *Prin romanele publicate și prin înființarea LIGII SCRITORILOR din România. Dar mai ales prin lupta mea de a democratiza mișcarea literară din țară.*
 54. Care a fost cea mai mare nenorocire a României (sau una dintre ele)?
 55. *O mare nenorocire a României a fost că după 1989 la conducerea ei a venit eșalonul doi al PCR, condus din umbră de structurile Securității. Dar mai înainte impunerea cu ajutorul tancurilor rusești a regimului totalitar comunist.*
 56. Ce altă întrebare - sau temă - propuneți?
 57. *Tema pe care o propun este: Rolul Europei în modernizarea țării și promovarea culturii noastre tradiționale și moderne.*

Vă mulțumesc,
Monica Mureșan

“Critica literară dă contactul cu opera ca lucru înfăptuit...”
Interviu cu scriitorul Al.Florin ȚENE, președintele LIGII
SCRIITORILOR din România

-Domnule Al.Florin Țene cunoscând faptul că dumneavoastră ați debutat cu poezie la vârsta de 18 ani în revista clujeană TRIBUNA, îmi permit să vă întreb, cât din viața omului este poezie?

Al.Florin Țene-În luna mai se împlinesc 50 de ani de la debutul meu cu poezia *Eu m-am născut când...* De atunci tot scriu și public. Având în vedere că omul prin construcția sa psihică este o fire contemplativă și imaginativă, că din cele mai vechi timpuri el a creat mitul Edenului/Paradisului/Raiului, cu accepțiunea lor mitic-terestră, creștin-celestă sau secundă (apartenența dublă a omului la profan și la sacru prin dualismul, cum zice Ion Popescu Brădiceni, caracteristic materiei spirit), viața omului e plină de poezie. Finalmente *Poezia* a demarat pe teren magico-mitic, s-a dezvoltat ca idee sau ca viziune religioasă și culminează ca idee sau viziune filosofică-utopică și, după aceea, social-politică. Poezie este ducerea la grădiniță a copilului, plimbarea cu familia în parc, cu prietena și prietenii, întoarcerea acasă cu un buchet de flori, pescuitul pe marginea unei ape, privirea unui tablou, etc. Poezia își dezvăluie existența și menirea în viața socială a omului, este inventarierea idealităților, iar poetul nu face decât, prin inspirație, transpirație și talent să o aducă în semiotic, în *paradisul cuvintelor*. Poezia nu este numai muzică și nici numai o suită de imagini. Nu este însă nici o simplă suită muzicală de gânduri. Este o suită muzicală de gânduri emoționale.

-Cât din viața dumneavoastră este scris?

Al.Florin Țene-De când am început să scriu poezie, de la vârsta de 14 ani, visând pe malul râului Olt sau pe Dealul Viilor drăgășenene, citesc și scriu. De pe atunci scrisul a devenit pentru mine o profesie. În acest context am îndrumat și pe alții să abordeze frumoasa îndelednicire. Am înființat Cenaclul Literar *Gib.I.Mihăescu*, la Casa de Cultură din Drăgășani, pe când eram elev în clasa 10 la liceu, (influențându-i pe Virgil Mazilescu, Nicolae Cochinescu-procuror, azi judecător la Curtea Constituțională, Radu Vasile

,fost Prim Ministru, i-am convertit să scrie poezie, numai pe Mugurel Isărescu nu am putut), apoi prin anul 1963 am înființat la Baia Mare Cenaclul Literar *Nord*, pe când eram student (aici i-am făcut să se aplece asupra poeziei pe Vasile Radu Ghencianu, Iuga, pe pictorul Oros, colaborând fructuos cu cenaclul din Satu Mare condus, pe atunci, de Petre Got). Cenacluri ce funcționează și astăzi. Pentru mine poezia nu este ceva adăugat gândirii, ci este desăvârșirea acesteia. Și când nu scriu gândesc la ce ar urma să scriu.

-Criticul este cel care își pune pecetea pe operă, sau este doar un reper?

Al.Florin Țene-Unii afirmă că, de-a lungul istoriei literare, critică a fost și este o afirmare a valorii. Spuneam altă dată că *eul* criticului, la fel ca *eul* poetului este o subiectivitate inversă. Critica reprezintă în general judecătorul și cenzorul care alege ce este bun de ce este rău, dar se pune întrebarea, cine alege critica bună, obiectivă, de cea rea și subiectivă? Cine îi dă dreptul unui critic să dea verdicte, când Istoria Literaturii ne dovedește că s-au făcut multe greșeli în acest domeniu? Și acum, și în regimul comunist-criminal, criticii au răspuns unor comandamente ale propagandei de partid sau a unor grupuri de interese, sau mai bine zis unor găști. Critica literară, în general, este o știință, ea vine să asigure corespondența construcției sistemului cu teoria sistemului. Misiunea criticului literar este dificilă, dacă nu este și scriitor sau poet, căci venind din interiorul acestui univers al creației poate înțelege mai bine elementele pe care se întemeiază creația literară. Vorba proverbului românesc: *Teoria ca teoria, dar practica ne omoară*. După ce m-am întors de la Bruxelles, în urma unei burse în structurile UE de șase luni, am constatat, prin anul 1997, că postmodernismul de la noi, cu ideile absconse și texte experimentaliste ce nu spun nimic (vezi poezia poeților obzeciști) începe să treacă în penumbră. Astfel a apărut, după 1989, noul curent pe care l-am denumit globmodernul, care îmbină elementele tradiționale din literatură cu modernismul, este o întoarcere în trecut, pe jumătate, dar cu elemente moderne ale stilului și esteticului oferite de noile concepții despre literatură. Teoretizarea globmodernului am făcut-o în publicația *Curierul Primăriei* și în prestigioasa revistă *Oglinda Literară*. Georges Poules sublinia că în timp ce conștiința critică este formată din conștiința inerentă a operei care este efervescentă și puternică, evident, primul plan, și conștiința surprinsă a iubitorilor de literatură. În final. dacă creația literară este fructul talentului și transpirația autorului, lucrarea criticului este ”parazitul” acestui produs .Pecetea pe operă a criticului nu există și nici un reper nu este, e doar o formă de a reecrea stângaci o operă

pe înțelesul cititorului, care oricum nu o citește. Critica literară dă contactul cu opera ca lucru înfăptuit, creația ne dă distanța față lucruri.

-V-ați apropiat de teatru, editând și o culegere de cronică. Credeți că fiecare om joacă un rol?

Al. Florin Țene-Volumul *Un teatru cât o inimă* este a 23-a carte a mea, și este rodul a zece ani de călătorie la Petroșani pentru a viziona spectacolele de la Teatrul Dramatic *I.D. Sârbu*, unde era director prietenul Dumitru Velea, scriitor, poet și dramaturg de o mare finețe. Când ne naștem Dumnezeu ne pune cu degetul pe frunte o *pecete*, pe care noi o numim destin. În limita acestuia fiecare dintre noi ne jucăm rolul primit. Oamenii de știință spun că *pecetea* pusă de Dumnezeu se numește ADN. Însă acest rol îl putem modifica, nu în totalitate, prin voință proprie. De câte ori scriu sau vorbesc, scriu și vorbesc cuiva anume, iar calitatea cuvântului meu este corespunzătoare calității celui care mă citește sau mă ascultă.

-Cât se scrie în România, cât se citește și cât e calitate?

Al. Florin Țene-Și înainte se scria și acum la fel ca atunci foarte mult. Spre deosebire că atunci nu se putea publica. Din motive că acel scriitor nu făcea parte din sistem (activist de partid, redactor la edituri și reviste, de fapt și aceștia erau un fel de activiști de partid). Dacă înainte pentru a fi publicat trebuia ca autorii să scrie în spiritul realismului socialist, deci prost, acum pentru a fi citit trebuie să coborâm ștacheta la dulcegării romanțioase pentru a fi citit. Tot prost. Fiecare artă, spunea Tsatsos, în parte exprimă epoca ei. Dar vai și amar dacă exprimă numai epoca respectivă. Adevărata artă exprimă toate epocile, pentru că îl exprimă pe om. Doar din când în când, ca un ghiocel, de sub mantaua de zăpadă a literaturii proaste, mai scoate capul o operă bună. Care nu este observată de criticul grăbit să-și laude amicii, sau mastodonți umflați de propaganda comunistă. Vezi "istoria" lui Alex Ștefănescu.

-Domnule Țene vă rugăm să ne dați câteva date despre Liga Scriitorilor al cărui fondator și președinte sunteți.

Al. Florin Țene-În anul 1997 am beneficiat de o bursă la Bruxelles în structurile Uniunii Europene timp de 6 luni, urmare faptului că am primit Diploma de ziarist european. Acolo în Belgia am văzut că erau 5 asociații scriitoricești, toate egale în drepturi și obligații în fața guvernului belgian și a Casei Regale. Atunci mi-a venit ideea de a democratiza și la noi mișcarea scriitoricească. Uniunea Scriitorilor a rămas sclerozată în proiect. Se face vinovată de multe nedreptăți aduse unor scriitori. Din 1948 de când a fost înființată această Uniune Sovietică, alfel nu pot s-o denumesc, au fost excluși mari scriitori (Blaga, Radu Gyr, și mulți alții) și a făcut jocul politic partidelor de la guvernare, atunci din plin, și acum. Nu de mult au murit doi

scriitori importanți, membri US, Cezar Ivănescu și Valentin Tașcu, iar US nu a făcut nimic pentru înmormântarea lor, și nici pentru ajutorarea familiilor. Astfel, în 2006, septembrie 8, am avut ședința de constituire a Ligii Scriitorilor din România. Aceasta și-a propus să coopteze în rândurile ei scriitori de expresie română de pretutindeni. Organizația noastră nu este o contrapondere la Uniunea Scriitorilor. În Ligă avem înscriși și membri Uniunii Scriitorilor. Ea completează un segment ne acoperit de Uniunea Scriitorilor. Fiindcă aceasta cenzurează pentru a doua oară scriitorii. Spunând, la cei mai în vârstă, că nu-i primește, pentru a nu beneficia de amărâta jumătate de pensie. Deci scriitorii mai în vârstă nu au putut publica în regimul comunist că nu făceau parte din sistem, pe motiv că nu scriau în spiritul realismului socialist, acum îi acuză că de ce nu au publicat cărți atunci. Liga Scriitorilor are, până acum, 22 de filiale în țară, inclusiv în Bistrița, și 12 în străinătate. Ea apără drepturile scriitorilor, promovează valorile autentice și va acorda anual *Diploma și Medalia "Virtutea literară"* scriitorilor care promovează toleranța, ideile umaniste, valori ale patrimoniului național și a căror personalitate și comportare morală și civică este un exemplu în societatea românească. Acest premiu se acordă scriitorilor indiferent din ce organizație profesională face parte. Nu așa cum procedează U.S. care acordă premii numai membrilor săi. La luarea acestei decizii am pornit de la zicala populară: *să nu faci ce face popa, ci ce zice el*. De aceea am inclus în condițiile de acordare a Premiului Virtutea Literară ca scriitorul să aibă o exemplară comportare morală și civică în societate. Deoarece US a acordat premii unor scriitori care au încălcat cele mai elementare reguli morale și de comportare în societate. Atunci ce exemplu, a dat și dă, US tinerilor cititori? Revista *Aghora Literară* editată de Liga Scriitorilor va promova literatura bună din toate speciile literare, indiferent de vârsta autorilor. Vom face toate demersurile ca Liga să capete statut de organizație națională de utilitate publică, și de aici curgând acele drepturi de care beneficiază și U.S.

-De ce era nevoie de o nouă grupare? Este o alternativă al Uniunea Scriitorilor?

Al. Florin Țene- Pentru democratizarea mișcării scriitoricești. În toate țările europene, inclusiv cele din est care au făcut parte din lagărul socialist sunt mai multe organizații scriitoricești. În Ungaria, în Polonia, în Bulgaria, etc. Uniunile Scriitorilor de tip sovietic s-au desființat. S-au constituit, astfel, mai multe organizații profesionale de acest gen. În Ungaria sunt 4. Numai la noi a rămas acest FSN scriitoricesc.

-Ce ar fi viața fără literă?

Al.Florin Țene-Aparița literei ca semn de exprimare, la început prin reprezentări sumare pe pereții peșterilor ,apoi transformarea acestora în semne convenționale,a fost o evoluție care a contribuit la comunicarea dintre oameni.Dacă nu apărea litera omul ar fi găsit,până la urmă,un alt mijloc de comunicare. Fără literă, fără comunicare ar fi în imposibilitatea societății de a evolua.

-Ce proiecte aveți în plan jurnalistic? Este o modă ca scriitorul să fie și jurnalist?

Al.Florin Țene-După sprijinul din umbră dat fiului meu dr.în istorie și drept Ionuț Țene, scriitor, de a edita on-line ziarul Napoca News, doresc să-mi selectez din miile de articole publicate în presa vremii unele articole și să editez un volum, intitulat *Prizionierul oglinzilor paralele*. Numai necesitatea, nu moda, l-a împins pe scriitor să facă și pe jurnalistul. E bine ca până la 30 de ani scriitorul să fie jurnalist, pentru a cunoaște viața, apoi ar fi bine să se ocupe numai de scris opere literare. Dar, din păcate, din scrisul literaturii nu se poate trăi, așa că face jurnalistică până la pensie.

-Care este destinul scriitorului într-o țară în criză?

Al.Florin Țene-Din toate timpurile scriitorul a fost în ...criză.Dar într-o țară în criză cu atât mai mult scriitorul plonjează mai adânc în aceasta.Oamenii ne având bani,întâmpinând greutăți zilnice nu mai au dispoziție și nici bani să mai cumpere cărți.Această situație se răsfrânge și asupra celui care scrie.

Menuț Maximinian

“*Scrisul este însăși viața mea*”

Interviu cu Al.Florin Țene

1-Stimate dl.Al.Florin Țene aș dori pentru cititorii revistei să ne spuneți prin câteva cuvinte cine sunteți? Mă refer la cealaltă jumătate omul și nu scriitorul.

1-Fiind un geamăn,născut în Drăgășani,județul Vâlcea,în 1942,se justifică *jumătatea* de care faceți vorbire în întrebare.De mic îmi plăceau să pătrund frumusețea obiectelor.Le *priveam* altfel decât prietenii buni la matematică.Ei urmăreau cunoașterea adevărului,pe când eu urmăream înțelegerea frumosului.Pe când eram în clasa a XI-am înființat cenaclul literar *Gib I.Mihăescu* în cadrul Casei de Cultură .la ședințele cenaclului participau:Virgil Mazilesc,Radu Vasile(viitorul prim ministru),Nicolae Cochinescu(în prezent procuror la Curtea Supremă de Justiție), prof.Emil Istocescu, etc.Pe când eram student la facultatea de Filologie din cadrul Institutului Pedagogic din Baia Mare am înființat în aceastră localitate cenaclul *Nord*,împreună cu regretatul poet Vasile Radu Ghenceanu, Ion Ghiur și pictorul Mihai Olos.Iar la Cluj-Napoca am înființat cenaclul *Vasile Sav*,toate funcționează și astăzi.Aceste inițiative nu le-am păstrat numai pentru mine.Le-am lăsat și gândului,pe care îl urmam.

1. Ce reprezintă pentru dumneavoastră scrisul și în ce împrejurări a-ți debutat?

2-Scrisul este însăși viața mea.Am început să scriu de la vârsta de 14 ani.Însă am debutat la 17 ani în revista *Tribuna* din Cluj cu poezia *Eu m-am născut când...*Ara anul în care apăruse seria nouă a acestei reviste ,avându-l redactor șef pe Dumitru Mircea.Nu sunt un dogmatic,dar trăiesc toate chinurile îndoielii și-ale căutării.Aventurile

gândului, care pipăie, care ezită și caută, le păstrez doar pentru mine. Celorlalți le ofer numai fructul împlinit.

2. Din lucrările dumneavoastră pe care le-ați publicat pe parcursul anilor care credeți că vă reprezintă?

3-Țin foarte mult la toți „copii” mei, adică, la cele 20 de cărți publicate, de poezie, eseuri, critică de teatru, romane. Cred că trilogia romanescă *Insula viscolului* mă reprezintă. dar și volumul de poeme *Cina cea fără de taină*, tradus în Anglia.

3. Ce părere aveți despre noua generație care renunță la plăcerea de a răsfoi o carte în favoarea internetului?

4-Este o altă etapă a civilizației. Voi răspunde la această întrebare cu poemul meu publicat în volumul *Cerul meu de hârtie*, apărut în fosta Iugoslavie: *În vremuri ancestrale*,

*Gânditorul din Hamangia
împreună cu tribul său
se temeau de apariția scrisului,
acele semne prevestitoare de rău
“cine va mai asculta cântecele și gândurile noastre
când nimeni nu știe să citească
și scrisul pe piatră costă
cât un ciubăr de iască?”
își ziceau ieșind din grote.*

*Vremurile se rostogoleau vremuind generații
și Gutenberg a înfipt un spin de teamă,
menestrelii de prin toate castelele Europei
încălzeau saloanele cu drama incertitudinii.
“cine va mai asculta
cântecele noastre
când puțini știu să citească
iar cartea e scumpă
și poate să ardă ca o iască?”*

*...și Dumnezeu a mai întors
câteva pagini de secole,
poetii la colțurile pietelor*

unor simpozioane

prevestesc sfârșitul Poeziei.

“Nimeni nu mai citește

o carte

și internetul ne fură cititorii,”

nevăzând că Poezia

încălțată cu sandale din pielea

cerului

venind din veacuri ancestrale

se strecoară printre ei

agale

ca o femeie tânără

și dornică de dragoste

în mână cu o carte

în mileniul viitor

mai departe.

5. La ora actuală au început să apară „Cărțile electronice” în format pdf, care sunt postate pe diferite site pe internet. Numărul lor crește de la o zi la alta, înlocuind cartea. Privind în viitor unde credeți că vom ajunge cu această bibliotecă virtuală în care modalitatea de a publica o creație literară este mai rapidă și la îndemâna multora care au înclinați în această latură a creației. Valoarea scrisului este aceeași?

5-Cărțile în format electronic nu vor înlocui niciodată plăcerea de a citii o carte pe suport de hârtie.Iar valoarea scrisului înclină spre cele de pe suport de hârtie.Cărțile de pe internet au un stil mai alert,fără profunzime.Fiindcă deșertăciunea lucrurilor este ceva de neconceput pentru mintea omenească, ceva ce o depășește.Este contrară oricărei forme de gândire.

6. Cum s-a născut Liga Scriitorilor?

6-La sfârșitul deceniului trecut am fost invitat de Uniunea Europeană,în urma obținerii *Diplomei de reporter european* și primind din partea Guvernului Franței *Diploma de cel mai bun ziarist care promovează protecția mediului*,am primit și o bursă de studiu la Bruxelles,în structurile UE.Acolo am descoperit că sunt 5 organizații scriitoricești,toate cu drepturi egale.Apoi ,aflând că în toate fostele țări socialiste Uniunile Scriitorilor s-au desființat,mi-a venit ideea că și acest domeniu trebuie democratizat.Într-o

democrație autentică monopolul ,oricărei activități umane,trebuie înlăturat.Astfel,acum aproape trei ani ,împreună cu scriitorii Ion Constantinescu,Iulian Patca,Ionuț Țene,Ioan Banche,Gavril Moisa,Ion Ghercioiu,Radu Vida,etc.,am luat hotărârea înființării Ligii Scriitorilor.Aceasta nu vine ca o replică la Uniunea Scriitorilor.Liga dorește să acopere aria de scriitori care din motive diferite nu sunt primiți în US.

Societatea Scriitorilor Români,înființată în 1909,avându-l președinte pe M.Sadoveanu,avea statut de sindicat care apăra drepturile scriitorilor.Însă,la venirea comuniștilor ,aceasta s-a transformat în 1949 într-o uniune exclusivistă,inclusiv politică.Au fost dați afară mulți scriitori din Uniune:Blaga,Radu Gyr,etc.Din punct de vedere moral această organizație scriitoricească este compromisă.

7. De ce o Ligă a scriitorilor? Se știe foarte bine că în afară de Uniunea Scriitorilor, există diferite asociații, fundații, cenacluri, care au ca activitate această latură a creație în care se folosește „Cuvântul” .

7-Fiindcă Liga Scriitorilor din România dorește ,și a reușit până acum,să fie o organizație care să apere drepturile tuturor scriitorilor,indiferent din ce alte asociații, cenacluri, US, fac parte.

8. Care sunt șansele de a obține statutul de utilitate publică Liga Scriitorilor?

8-Da! Prin hotărâre judecătorească,definitivă, la Judecătoria Cluj.După împlinirea a trei ani de la înființare.

9. Va exista o relația de prietenie Ligă - Uniune?

9-Noi,cei din Ligă,am dori să existe o astfel de relație, dar cei din U.S.,am observat, au o invidie.Este acelaș fenomen când prin 1990 s-au înființat alte partide ,cei de la FSN au încercat, prin diferite metode,să le împiedice să se afirme.Încă mentalitatea moștenită din regimul trecut le mai face feste unora.Este loc pentru toți scriitorii.Numai Dumnezeu,și timpul viitor, au dreptul să ne judece operele.În *Istoria Literaturii* ,avem multe exemple ,când criticii literari au” pus la zid”pe unii scriitori,iar viitorul le-a infirmat poziția lor,egoistă.Titu Maiorescu spunea:*Omul rău se pierde prin partea sa cea bună,omul bun-prin partea sa cea rea.*Am dat acest exemplu făcând aluzie la criticii literari care se cred deasupra lui Dumnezeu.Victor Eftimiu spunea:*Demnitatea exclude platitudinea,dar și aroganța.*

10. Liga are un program cultural stabilit pe perioada care urmează?

10-Da.Un program amplu.Desfășurarea lui se află pe site-ul Ligii Scriitorilor.Concluzionând, referitor la opera scrisă,spun,că orice critică pleacă nu de la valoarea criticului,ci de la valoarea cărții însăși.

Acestea sunt întrebările as dori să răspunde-ți direct aici în pagină și să mi-o trimitеți pe e-mail.

Vă mulțumesc foarte mult

Cu respect

Costel Iftinchi

CUPRINS

<u>Al. Florin Țene: „Când valorile pentru care luptă un ziarist se cristalizează într-o adevărată lume istorică, atunci acel ziarist s-a integrat în menirea sa”</u>	2
<u>INTERVIU CU ALEXANDRU FLORIN ȚENE – PREȘEDINTELE LIGII</u>	
<u>SCRIITORILOR ROMÂNI</u>	7
<u>Internetul, suport al spiritului uman</u>	20
<u>Interviu cu scriitorul Al.Florin ȚENE, Președintele LIGII SCRITORILOR din</u>	
<u>România</u>	20
<u>“Există o necesitate a democratizării mișcării literare din țara noastră”</u>	23
<u>Interviu cu scriitorul și promotorul cultural Al.Florin Țene, președintele LIGII</u>	
<u>SCRIITORILOR din România</u>	23
<u>“Critica literară dă contactul cu opera ca lucru înfăptuit...”</u>	30
<u>Interviu cu scriitorul Al.Florin ȚENE, președintele LIGII SCRITORILOR din România</u>	
<u>.....</u>	30
<u>“Scrisul este însăși viața mea “</u>	35
<u>Interviu cu Al.Florin Țene</u>	35